

Sava

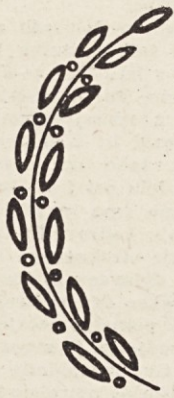
GLASILO KOLEKTIVA TOVARNE
GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

1960-2

- Deset let delavskega samoupravljanja – Matija Gogala
- Slavnostni akademiji so prisostvovali ugledni gostje – Marko Štuhec
- Planske naloge v letu 1960 – Štefan Gruber
- Tudi tvoj predlog je dobrodošel – ing. Drago Smodiš
- Počitniški dom na Pokljuki – Ivan Pintar
- Ali res ni možno pri nas ničesar več izboljšati? – Silvo Mravlje
- Avtoplašč v poletni vročini – Srečko Zalaznik
- Tekmovanje ekonomskih enot v počastitev 10. obletnice delavskega samoupravljanja – Marijan Beravs
- Izrabljene gume – povzročitelji nesreč – ing. Drago Smodiš
- Storilnost dela in njen pomen v gospodarski organizaciji, narodnem gospodarstvu in svetovnem merilu – Ivan Gradišar
- Kako je z našim izvozom? – Stane Košnik
- Naši gasilci so zborovali – Alojz Zalar
- Tudi borci iz NOV so organizirani – Pavel Svetelj
- Ali veste, da ste zavarovani proti nezgodam? – Slavica Pelc
- **NAŠI ŠTIRJE JUBILANTI**
- V spomin na Marijana Beravs
- Naši upokojenci nam pišejo – Marko Štuhec
- Dedek Mraz med našimi otroki – Marijan Peneš
- Mladina v letu 1960 – Alojz Zalar
- Naši termofori gredo tudi v tujini hitro v denar – Marko Štuhec
- Deset nasvetov dopisnikom – Dušan Rebolj
- Uspeh kegljačev v hudi konkurenci – Avgust Potušek
- Strelci so se ponovno izkazali – Stane Košnik
- Personalne spremembe – Janko Bajde
- Križanka – Vlado Lah
- Magični kvadrat – Vinko Janša
- **HUMOR** – Mirko Brezar

Delavski svet zaseda...

10 LET DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA

Sedmega januarja letos je preteklo 10 let, odkar je delovni kolektiv tovarne Sava izvršil najpomembnejše dejanje v vsem času svojega obstoja. Izvolil je iz svoje srede prvi delavski svet v podjetju, ki je bil hkrati tudi prvi izvoljeni organ delavskega upravljanja v ljudski republiki Sloveniji. S tem dejanjem se je uresničil davni sen naših prednikov in geslo delavskega razreda: »Tovarne delavcem!«.

Pravo mobilizacijo so doživljale politične organizacije našega kolektiva, ko smo ob koncu decembra 1949. leta sprejeli navodilo o osnovanju in delu delavskega sveta gospodarske organizacije. V omenjenem navodilu so bile že podane vse osnovne značilnosti temeljnega zakona o delavskem upravljanju. Določene so bile pristojnosti delavskega sveta, postopek za njegovo izvolitev in podana so bila določila za njegovo delo. To navodilo sta izdala takratni predsednik delavskega sveta vlade FLRJ Boris Kidrič in takratni predsednik Centralnega odbora zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj. To sta bila dva velika nosilca in uresničevalca ideje o delavskem upravljanju.

V zadnjem desetletju je naš delovni kolektiv dokazal, da je vreden zaupanja, ki mu je bilo poverjeno s predajo tovarne v upravljanje. V celoti smo izpolnili pričakovanja, ki nam jih je naše vodstvo s tem aktom zaupalo. V dviganju delovne storilnosti smo dosegli vidne uspehe ter na ta način ustvarili materialno bazo za nadaljnji še hitrejši gospodarski razvoj ter dvig življenjske ravni delovnega človeka. Naš kolektiv je ponosen na to, da je bil med prvimi določen, da gre po novi poti, po poti delavskega upravljanja.

Prvih volitev delavskega sveta se je udeležilo 520 članov kolektiva, izvolili so 33-članski delavski svet. Prvo zasedanje delavskega sveta je bilo 16. januarja, za predsednika pa je bil izvoljen tovariš Stane Žerko. Na seji so razpravljali o organizaciji in delu delavskega sveta in sprejeli sklep o osnovanju sosvetov po oddelkih ter določili smernice za njihovo delo. Že na prvi seji delavskega sveta so razpravljali o izvrševanju planskih obveznosti. Delavski svet je hitro zaživel in začel s sistematičnim delom. Do sprejetja temeljnega zakona o delavskem uprav-

ljanju gospodarskih organizacij po delovnem kolektivu je imel 17 sej. Na 8. seji, dne 17. avgusta istega leta je delavski svet iz svoje srede izvolil 7-članski upravni odbor. Za prvega predsednika upravnega odbora je bil izvoljen tovariš Jernej Srebrnjak. Izvršila se je predaja upravljanja med direktorjem in upravnim odborom.

Za obdobje dela prvega delavskega sveta je bilo značilno, da se je njegova aktivnost usmerjala predvsem na izvrševanja konkretnjših vprašanj proizvodnje, življenjskih problemov delavcev, disciplino ter kadrovskih vprašanj v podjetju. Hkrati je delavski svet že obravnaval vprašanja v zvezi z izpolnjevanjem plana ter zniževanjem proizvodnih stroškov. Pa tudi vprašanja finančnega in komercialnega značaja so bila že obširno obravnavana ter sprejeti zaključki za izboljšanje dela. Za pomoč pri svojem delu je delavski svet že 14. septembra 1950. leta imenoval vrsto komisij: komisijo za norme, komisijo za delovne spore, za tehnične izboljšave, za socialno varstvo in ljudsko zdravstvo, komisijo za disciplino ter komisijo za preskrbo.

Seveda pa ne smemo prezreti tudi določenih pomanjkljivosti, ki so se pojavljale v začetni dobi delavskega upravljanja. Metoda dela delavskega sveta še ni bila izoblikovana, pristojnosti DS, UO in direktorja še niso bile v praksi dosledno razmejene. Funkcije upravljanja so se zamenjavale s funkcijami vodenja podjetja. Dogajalo se je, da je upravni odbor uporabljal funkcije, ki grede delavskemu svetu in obratno, kar je povzročilo določene motnje, vendar so bili ti spodrsljaji kmalu odpravljeni. Delo DS in UO je postalo sistematično in odmerjeno že v letu 1952. Dnevni redi so postajali vse bolj vsebinski, problemi pa so se obravnavali kompleksno. Poročila o finančnem stanju podjetja, o proizvodni in investicijski politiki, o kadrovskih vprašanjih, o politiki prodaje in nabave, so zmeraj česče izpolnjevala dnevni red zasedanj. Vedno globlje so organi delavskega upravljanja posegali v usmerjanje razvoja podjetja. Problemov nagrajevanja niso več gledali samo z vidika splošnega zvišanja plač in delitve dobička, ampak so postali zlasti v zadnjih dveh letih vse bolj predmet skrbnega proučevanja in pri-

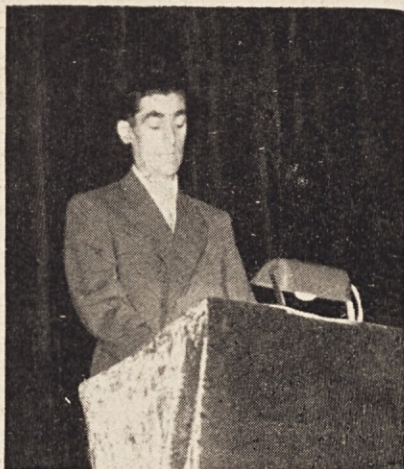
pravljanja bolj vzpodbudnih načinov delitve, povezanih z zniževanjem stroškov in drugimi merili uspešnega dela. Vsebinska dela organov upravljanja je postala vse bolj in bolj bogata tudi z razvijanjem sistema našega gospodarstva, zlasti z uvajanjem bolj stimulativnih načinov dohodka, z vedno večjim gospodarskim osamosvajanjem podjetja, z razvijanjem notranjega trga in zunanjetrgovinskih odnosov. — Tudi zakon o delovnih razmerjih, zlasti pa razvoj komunalnega sistema, sta mnogo doprinesla k razmahu delavskega upravljanja.

V vsem tem obdobju 10 let je bilo izvoljenih 7 DS, ki so imeli po 25 do 33 članov. Delavski sveti so imeli vsega skupaj 141, upravni odbori pa 218 sej. Skupno je šlo skozi delavske svete in upravne odbore ter vse njihove komisije preko 350 članov kolektiva, kar predstavlja več kot tretjino celotnega števila zaposlenih. Tako so postali organi delavskega upravljanja torišče za družbeno-politično in gospodarsko udeleževanje izkušenih članov kolektiva, obenem so bili šola za mlajše delavce, ki še niso imeli dovolj izkušenj v upravljanju. Cela vrsta članov, zlasti pa mladincev, je šla skozi seminarje, prirejene za člane DS, s čimer so si razširili obzorje gospodarske in politične razgledanosti.

Vendar so se tudi v tej drugi dobi upravljanja po 1952. letu do danes pojavljale napake, ki so bile sicer drugačnega značaja od onih v prvem obdobju delavskega upravljanja. Včasih smo se premalo zavedali, da je tovarna dana v upravljanje celotnemu kolektivu, ne pa samo delavskemu svetu ali upravnemu odboru. Povezava med DS in kolektivom je bila prešibka, dnevni redi in sklepi se niso obravnavali dovolj izčrpno in dovolj pogosto na sestankih z delovnim kolektivom. Druga napaka je bila v tem, da smo večkrat preozko gledali na probleme. Videli smo samo lastne težave in potrebe. Zelo težko smo včasih gledali dalj kot do tovarniških vrat. Hočem reči, da smo se vse premalo zavedali tega, da nismo samo delavci proizvajalci, temveč, da smo tudi delavci potrošniki in da ne živimo samo v tovarni, pač pa tudi v komuni. Ne bi omenjal teh pomanjkljivosti, vendar smatram, da se moramo jasno zavedati svojih napak, če hočemo svoje delo izboljšati in pomanjkljivosti odpraviti. Vse te pomanjkljivosti pa seveda še zdaleč ne morejo odtehtati uspehov, ki jih je kolektiv dosegel v 10-letnem obdobju delavskega upravljanja.

Kako se je razvijala gospodarska dejavnost in kakšen obračun lahko damo za to dobo?

Proizvodnja je porasla od 2218 ton v letu 1950 na 5112 ton v letu 1959 ali skoraj za dva in polkrat. V letu 1960 pa predvidevamo proizvodnjo čez 6500 ton, s čimer bo trikrat večja od one v letu 1950. Pri tem je število povprečno zaposlenih v podjetju naraščalo znatno počasneje kot proizvodnja. V letu 1950 nas je bilo 626, lani pa vsega skupaj 1017 zaposlenih. Produktivnost dela je potemtakem porasla v 10 letih od 3,8 tone na zaposlenega, na 5,1 tone na zaposlenega ali za 35 odstotkov.

Matija Gogala, predsednik delavskega sveta

Vrednost bruto produkta je znašala po današnjih cenah v letu 1950 okoli 2 milijardi din, medtem ko znaša v letu 1959 že 5,3 milijarde din. Takšen hiter porast proizvodnje in produktivnosti je kolektiv dosegel, ne da bi se pri tem bistveno spremenil produkcijski proces. V glavnem je šlo za popolnejše izkoriščanje obstoječih kapacitet, navzlic temu, da so bile le-te že močno izrabljene. Zato je kolektiv začel misliti na rekonstrukcijo podjetja. Leta 1956 smo izdelali elaborat za obnovitev in povečanje kapacitet v proizvodnji pnevmatik. Ob koncu leta 1958 nam je bil odobren kredit za 54.000 pnevmatik. — Rekonstrukcija bo v kratkem zaključena, nekatere faze proizvodnje gredo že v obratovanje, s prvim marcem pa pričnemo s poskusno proizvodnjo v vseh fazah proizvodnega procesa v obratu. S tem pa še ne bo končano delo v zvezi z nadaljnjo rekonstrukcijo podjetja. Pripravili smo že elaborate za rekonstrukcijo proizvodnje velopnevmatike ter z uvedbo proizvodnje pnevmatike za mopede. Pripravljamo pa tudi kompleksen elaborat za rekonstrukcijo celotnega obrata za proizvodnjo tehničnih gumenih izdelkov. To proizvodnjo bomo modernizirali in ustvarili pogoje za njeno podvojitev, kar je za nadaljnji razvoj jugoslovanske industrije izredno važnega pomena.

V letih 1950 do 1959 je kolektiv investiral za poslovne investicije milijardo 267 milijonov 132 tisoč dinarjev. To so ogromna sredstva, ki jih daje družba, delno pa tudi kolektiv iz lastnih sredstev za razvoj podjetja. Na drugi strani pa se vidi to, da iz leta v leto rastejo sredstva, ki z njimi razpolaga delovni kolektiv. Leta 1950 je podjetju ostalo za sklade (z rezervnim skladom vred) 11,5 milijona din. Iz leta v leto pa so se ta sredstva dvigala tako, da smo v preteklem letu imeli na skladih že 318 milijonov dinarjev. Prav tako so se močno dvignila sredstva, namenjena za celokupne osebne dohodke članov kolektiva — od 37,7 milijona dinarjev, kolikor so znašala v letu 1950, na 383,3 milijona dinarjev v preteklem letu. Torej stalen, lahko rečemo skokovit porast materialne baze za delavsko upravljanje.

V tem so bile podane možnosti za razvoj podjetja in za dviganje življenjske ravni, hkrati pa nam je to tudi omogočilo, da smo v preteklem letu lahko namenili tudi večje zneske za dvig splošnega družbenega standarda.

Prav tako je iz leta v leto rastle osebni dohodek članov našega kolektiva. V letu 1960 pričakujemo nadaljnji porast osebnega dohodka, seveda takšen vzpodbujajoči način nagrajevanja produktivnosti dela in prihrankov v proizvodnji. To bomo dosegli z poslednim nagrajevanjem po delovnih uspehih in glede na dejanske prihranke v proizvodnji. Prepričani smo, da bo takšen vzpodbujajoči način nagrajevanja vodil naš kolektiv k nadaljnjim uspehom, zlasti pa k še bolj pospešenemu dviganju delovne storilnosti, ki je izvor za izboljšanje življenjskega standarda. Seveda postavlja ta izpopolnjeni način nagrajevanja nove naloge pred organe delavskega upravljanja. Člani delavskega sveta, upravnega odbora, političnih organizacij pa tudi strokovnjaki podjetja bodo dolžni redno vsak mesec analizirati uspehe in neuspehe preteklega meseca na sestankih ekonomskih enot.

V letih družbenega upravljanja je hitro porasla nabava in uporaba zaščitnih sredstev v proizvodnji. V letu 1953 je znašala njihova vrednost le 350.000 din, v letu 1956 je porasla na 3,2 milijona, v letu 1958 na 6,5 milijona, v letu 1959 pa že na 10 milijonov din.

S pravilnikom o higiensko-tehnični zaščiti, ki smo ga nedavno sprejeli, smo za vsako delovno mesto določili, kakšna zaščitna sredstva mu pripadajo, obenem pa smo tudi precej izpopolnili asortiment zaščitnih sredstev.

V začetku preteklega leta smo ustanovili obratno ambulanto ter organizirali zobozdravstveno službo za člane kolektiva. S skrbnejšo higiensko-tehnično zaščito ter preventivno zdravstveno službo smo uspeli znižati boleznine do 7 dni od 2 na 1,7 odstotka, boleznine nad 7 dni (vključno porodnine) pa od 4,8 na 4,4 odstotka.

Skrb za človeka se kaže tudi v vedno večjih sredstvih, ki jih troši podjetje iz leta v leto za prevoz delavcev. Leta 1955 smo plačali za prevoze 1.820.000

din, letos pa dajemo zanje že nad 17 milijonov din.

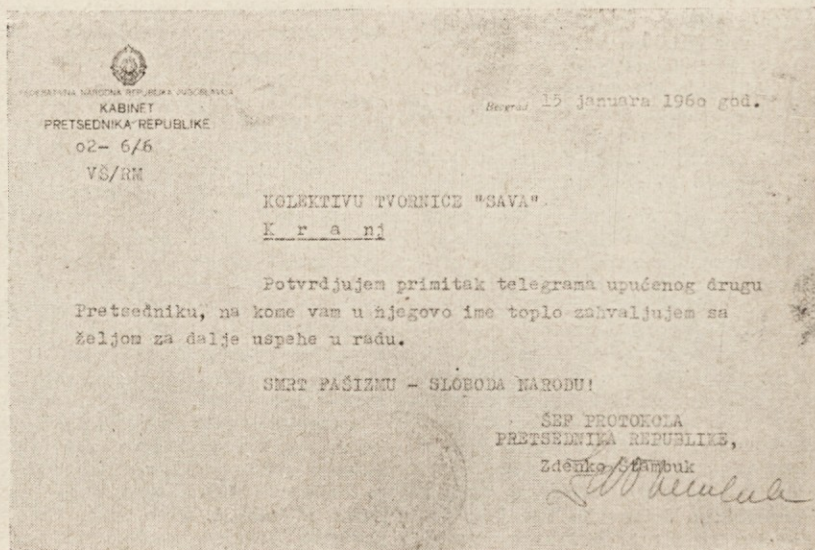
Z zakonom o delovnih razmerjih se je povečal tudi odstotek letnih dopustov od 4,8 v letu 1957 na 6,6 odstotka v lanskem letu. To povečanje smo v celoti krili z zmanjšanjem izostankov zaradi boleznih in s skrčenjem ostalih izostankov, tako da je odstotek prisotnih na delu ostal na isti višini.

Zelo resno smo se lotili tudi vprašanja vzgoje kadrov. Pretežni del našega srednje strokovnega kadra, kakor tudi naših delavcev ni imel razen dolgoletne prakse druge strokovne kvalifikacije. S pomočjo tečajev, ki jih je prirejalo podjetje, je mnogo članov našega kolektiva izpopolnilo svoje znanje in tako prišlo do potrebne kvalifikacije. Ustanovljena je bila tudi srednje tehniška šola, gumarsko-kemijski oddelek.

V začetku letošnjega leta smo organizirali v okviru podjetja razvojni oddelek ki bo kot samostojna enota študiral in uvajal novo proizvodnjo, izpopolnjeval kvaliteto, uvajal v proizvodnjo nove cenejše surovine, predvsem sintetični kavčuk namesto naravnega, seveda pod pogojem, da se ne bo pri tem poslabšala kvaliteta proizvodov.

Razumljivo, v tem kratkem času ni mogoče prikazati vse tisto, o čemer so razpravljali in odločali naši organi delavskega upravljanja v prvem desetletju svojega obstoja. Nemogoče je na kratko povedati vse tisto, kar je napisano na sto in sto straneh zapisnikov o delu teh organov, še manj pa prikazati vse razprave, večasih tudi ostre diskusije in obsežna poročila, ki so vodila do zaključkov, na kratko vnešenih v zapisnike. Na vseh teh že obledelih straneh dokumentov ostaja sled živega in gorečega dela organov delavskega upravljanja, še vse bolj živo in jasno pa se kažejo plodovi njihovega delovanja v novi, svetli, moderni tovarni, ki jo gradi kolektiv in v novem svobodnem človeku, ki ga oblikujejo socialistični proizvodni odnosi.

Na pozdravno brzojavko Maršalu Titu, poslano 10. januarja 1960 s slavnostne akademije smo prejeli naslednji odgovor:

slavnostni akademiji so prisostvovali ugledni gostje

V nedeljo, dne 10. januarja, je bilo naše mesto že v zgodnjih dopoldanskih urah nenavadno razgibano. Na ulicah so bili ljudje, ki jih običajno ob nedeljah ob tej uri ne srečujemo. Prihajali so z vseh vetrov, mlajši in starejši, meščani in okoličani, korak vseh pa je bil usmerjen v mesto.

Ponosro, zavrano in svečano so stopali člani našega delovnega kolektiva v Prešernovo gledališče, kjer se je vršila svečana akademija ob 10-letnici ustanovitve prvega delavskega sveta v Sloveniji. Pred desetimi leti, to je 7. januarja 1950. je bil v naši republiki izvoljen prvi DS v naši tovarni. V očeh vseh je odsevalo zmagozslavje, ponos, sreča. In to popolnoma upravičeno, kajti delovne zmage so na dlani. Dvorana je bila ob 9. uri napolnjena. Disciplinirano smo čakali na začetek.

Zavesa se je odgrnila. Godba na pihala DPD »Svoboda« Kranj je otvo-

rila slovesnost z »Internacionalo«, ki smo jo poslušali stoje. Govorniškemu pultu se je približal predsednik sindikata tovariš Tone Razdrh. Pozdravil je ugledne goste: tov. **Staneta Kavčiča**, predsednika sindikatov LRS, tov. **Slavka Zalokarja**, predsednika republiškega odbora tekstilcev, kožarjev in gumarjev, tov. **Franca Popita**, člana CK KPS in sekretarja Okrajnega komiteja ZKS - Kranj, tov. **Franca Puharja**, predsednika Občinskega ljudskega odbora Kranj, tov. **Andreja Verbiča**, predsednika sindikatov okrajna Kranj, tov. **Baldomirja Bizjaka**, sekretarja Občinskega komiteja ZKS Kranj, inž. **Franca Vršnjaka**, podpredsednika mestnega občinskega odbora, tov. **Benčiča**, predsednika Občinskega sindikalnega sveta, predsednike delavskih svetov ostalih podjetij kranjskega industrijskega bazena in vse druge navzoče.

Po pozdravu je na govorniški oder stopil predsednik delavskega sveta tov. Matija Gogala. V daljšem in zelo zgoščenem govoru je predočil desetletno delo delavskega samoupravljalca z vseh njegovih sončnih in senčnih strani. Orisal nam je začetne težave do današnjih uspehov tako prepričevalno in podkrepilno z dokaznimi številkami, da so ljudje sledili njegovim izvajanjem s sijočim zadovoljstvom v največji tišini. Popolnoma razumljivo. Vsakdo je našel v teh uspehih tudi košček lastnega dela na polju samoupravljanja. Prav je tako! Vsi, ki so kdaj sedeli med organi delavskega upravljanja v teh desetih letih, so v referatu tov. Gogale zasledili del uspehov, ki jih je izvajal tisti delavski svet, katerega člani so bili. Prepričan sem, da nisem bil med tolikimi kot nas je bilo v dvorani osamljen, ki so mu uspehi ponovno vzbudili ponos, biti član takšnega kolektiva, prav tako kot sem prepričan, da ni mnogo takšnih kolektivov, ki bi se lahko ponašali s tolikimi uspehi spričo stanja proizvajalnih sredstev, ki mu stoje na razpolago. In če pomislim, da je iz tega malega podjetja zraslo danes tako pomembno gospodarsko podjetje in čigar uspehi še neprestano rastejo, potem lahko mirno trdim, da ti uspehi niso samo ponosna last delovnega kolektiva tovarne Sava, temveč cele naše socialistične domovine. (Glej članek Matije Gogala: »Deset let delavskega samoupravljanja!«)

Slavnostnemu govoru predsednika delavskega sveta je sledil izbran kulturni program. Izvajali so ga naši najodličnejši in že tolikokrat preizkušeni člani DPD »Svoboda« - Kranj.

Godba na pihala, ki je pod vodstvom dirigenta Zdenka Motla otvorila svečano akademijo, je uspešno in zelo občuteno odigrala tudi zahtevno skladbo »Konjuh planino«. Ansambel je lepo vigran, morda je na čistost irtoneacije neznatno vplivalo mrzlo

planske naloge v letu 1960

Razvoj našega podjetja v povojnih letih kaže, da se je proizvodnja iz leta v leto večala bodisi zaradi osvajanja nove proizvodnje, boljšega izkoriščanja strojev, večje storilnosti in prizadevanja vsega kolektiva kakor tudi zaradi boljše mehanizacije strojnega parka. Naloge količinskega plana proizvodnje,

ki si jih postavlja kolektiv za leto 1960, so velike in izvrševanje teh nalog zahteva od vsakega člana kolektiva polno mero odgovornosti in osebnega napora. Količinski plan za leto 1960 je v primerjavi z izvršitvijo za leto 1959 v glavnih grupah izdelkov naslednji:

Način proizvodnje	Enota mere	Količina		Indeks
		Izvršitev 1959	Plan 1960	
Plašči za kolesa	t	332	358	107
Zračnice za kolesa	t	85	86	101
Avtoplašči	t	1806	3836	212
Avtozračnice	t	164	395	240
A pnevmatika skupaj	t	2387	4675	195
Gumene cevi	t	207	200	96
Gumeno tehnično blago	t	892	905	101
Gumeni sanitetni izdelki	t	49	50	102
Gumirano platno	t	274	275	100
Gumeni proizvodi za obutev	t	473	390	82
Gumena galanterija	t	445	570	128
Lepila	t	293	285	97
B tehnični izdelki skupaj	t	2633	2675	101
C regenerat	t	92	150	163
S k u p a j	t	5112	7500	146

vreme, kajti slutiti se je dalo, da instrumenti niso pravilno temperirani, kar pa spriči dobro naštudiranega komada in zlitosti ansambla ni niti najmanj motilo.

Moški zbor »France Prešeren«, znan širom naše domovine in v tujini, nam je žal zapel samo štiri pesmi z delavsko, partizansko in borbeno tematiko, s čimer je dokazal, da je ostal zvest svoji tradiciji. Močno je ugajala pesem Partizanovo slovo izpod peresa zborovodje in skladatelja Petra Liparja. Ta pesem zahteva kljub svoji narodni barvitosti močno intonacijsko koncentracijo, kar daje pesmi še posebno privlačnost. Brez dvoma je to ena Liparjevih pesmi, ki jo bodo zbori radi prevzeli v program, kajti zvočna je za izvajalce in poslušalce.

Dobro sta se postavila tudi člana igralske skupine Prešernovega gledališča, recitatorja Miča Fajonova in Drago Štefe. S tremi doživetimi recitacijami sta dala prireditvi socialistično-revolucionarno napreden duh. Lepa interpretacija in bogat glasovni material sta dala njunima izvajanjima še poseben prizvok. Žal je iz programa zaradi boleznii v ansamblu odpadl odlomek Ljubkovskega drame »Dežurna služba«.

Skratka, akademija je uspela tako, kot je uspelo naše desetletno delavsko upravljanje. Izvajalci so uspeli v celoti in dali prireditvi res svečaro obeležje. Tudi napovedovalec Tone Potkol, član Prešernovega gledališča je popolnoma obvladal zaupano mu nalogo.

S tem je bil uradni del akademije končan. Med slavnostnim kosilom v Domu JLA v Krarju je direktor podjetja tov. Drago Dolinšek nazdravil in čestital vsemu kolektivu, še prav posebej pa vsem dosedanjim članom delavskih svetov k zavidljivim uspehom in hkrati izrazil željo in upanje, da bi se uspehi v bodoče še stopnjevali, kar bo prispevalo k dvigu življenjskega standarda kolektiva in uspehu skupnosti. Njegovim izvajanjem je sledila

zdravica Staneta Kavčiča,

predsednika sindikatov LRS. Naj ugotovim glavno misel njegovega govora.

»Uspehi, ki so jih prinesla kolektivu in skupnosti delavska upravljanja v FLRJ, nimajo samo notranje-političen pomen pri nas, ampak imajo tudi velik mednarodni pomen. Ob sprejetju Zakona o delavskem samoupravljanju podjetij so druge države pričele zmigovati z rameni. Ugotavljale so, da se je FLR Jugoslavija spustila v eksperiment, ki ga bo država drago plačala. Danes pa, ko so ogromni sadovi takšne politike že tako vidni in otipljivi, da se jih ne da več prezreti, same resno razmišljajo, kako odvzeti privatna proizvodjalna sredstva in jih podržaviti...!«

To nam bodi veren dokaz, da smo na pravi poti, na poti uspehov in delovnih zmag, na poti, po kateri nam je možno doseči cilj — socializem.

Vso prireditve je posnela na magnetofonski trak tudi RTV Ljubljana, ki je še isti večer reproducirala in komentirala potek in pomen slavnosti.

Iz pregleda je razvidno, da je v pnevmatiki predvideno zvišanje za 2263 ton, kar predstavlja občutno povečanje proizvodnje na račun asortimenta avtoplaščev po končanem prvem delu rekonstrukcije. To povečanje bomo dosegli z novimi stroji v obratu II., ki se že montirajo in na katerih bomo pričeli s proizvodnjo v drugem tromeščju tega leta. V ostalih grupah izdelkov ni predvidenega bistvenega povečanja proizvodnje, ker so kapacitete strojev v glavnem že izkoriščene.

Kot vidimo, plan predvideva povečanje proizvodnje v novi pnevmatikarni v obratu II., kajti v planu je zajeta celotna kapaciteta novega obrata. Zato je naloga vseh, ki delajo na izgradnji in montaži, da s pospešenim tempom izvrše svoje delo, da bo prišel ta obrat s proizvodnjo. Tudi osvajanje novih dimenzij avtoplaščev, kakor tudi pričuevanje delavcev na nove stroje, ne bo lahka naloga. Kakor vidimo, bo potrebno veliko skupnega napora, če hočemo, da bo novi obrat kar najprej stekel in dal tudi predvidene količine novih izdelkov.

V čem je pravzaprav osnova višjega letnega plana našega podjetja za leto 1960? Vsi vemo, da je gospodarstvo v naši državi, posebno v zadnjih letih raslo z neverjetno naglico. — Prav ti uspehi pa so dali realno osnovo skrajšanja roka petletnega plana. Predvideno je, da naše gospodarstvo doseže petletni plan razvoja že v letu 1960, to se pravi v 4 letih. V teh skupnih naporih mora dati tudi naš kolektiv svoj delež s tem, da doseže vsaj količino proizvodnje v tonah, ki je bila predvidena v petletnem planu našega podjetja za leto 1961.

Pregled zadolžitvev po petletnem načrtu razvoja našega podjetja in izvršitev planov po količini je naslednji:

Leto	Enota mere	Plan	Izvršitev
1957	t	4.020	4.505
1958	t	4.020	4.712
1959	t	4.020	5.112
1960	t	6.260	7.500
1961	t	6.260	—
S k u p a j			
5-let. plan	t	24.580	21.829

Iz tega pregleda je razvidno, da bomo obseg proizvodnje, predviden po planu za leto 1961, po količini dosegli že v letu 1960, medtem ko skupna proizvodnja, predvidena v petletnem načrtu ne bo v celoti dosežena v 4 letih.

Prizadevati pa si moramo, da se kar najbolj približamo tudi skupni proizvodnji, predvideni v petletnem načrtu. Pri tem pa lahko pripomorejo v veliki meri vse proizvodne enote s tem, da čimbolj izkoriščajo kapacitete svojega strojnega parka in da ne ostane neizkoriščena po nepotrebnem nobena strojna ura.

To so osnovne planske naloge za leto 1960, ki naj nam služijo kot vodilo pri našem delu in ki bodo vplivale na dvig storilnosti, izboljšanje kvalitete, izboljšanje plačnega sistema, na boljšo organizacijo dela in na celo vrsto ukrepov, ki so s temi nalogami v zvezi.

tudi tvoj predlog je dobrodošel

V tej rubriki bomo v prihodnje objavljali vse dobre predloge, prijavljene komisiji za racionalizacije in tehnične izboljšave. Člane kolektiva pozivamo, da oddajo svoje racionalizatorske predloge v nabiralnike, ki bodo v kratkem nameščeni po proizvodnih oddelkih. Za vsak dober predlog bo predlagatelj prejel odškodnino v skladu s Pravilnikom o iznajdbah, novatorstvu in racionalizacijah.

ANTON NAGLIČ, strugar v mehanični delavnici, je prijavil komisiji nov način brušenja težkih kalupov za pnevmatikarno s pomočjo naprave, ki jo je sam skonstruiral.

Doslej je brusil kalupe na silno primitiven način, zaradi visokih vrtiljajev stružnega vretena pa je bilo delo na stroju nevarno, saj je moral brusno ploščo z roko pritiskati k steni kalupa. — Zato je izdelal novo napravo na principu brusilnega stroja. Moč motorja prenaša na brusno ploščo klinasti jermen. Za brušenje določenega radiusa kalupa uporablja ustrezno velikost brusne plošče. Napravo se da na enostaven način pritrčiti na stružnico.

S pomočjo te dodatne naprave lahko tovariš Naglič obrusi kalup znatno hitreje. Tako je n. pr. po novem načinu potreben čas za obdelavo kalupa za ogrevno dušo dim. 8,25—20 140 ur, dočim bi s starim načinom trajala obdelava 176 ur.

Tovarišu Nagliču čestitamo za njegovo idejo ter pričakujemo tako od njega kakor tudi od drugih tovarišev iz mehanične delavnice še nadaljnjih predlogov.

PAVEL KOŠNIK, šef velopnevmatikarne, je prijavil komisiji predlog za izboljšanje dubliranja velokorda in veloline. Doslej se je uporabljala za dubliranje moline širine 70 milimetrov, katero je razrezoval vrteči se nož na dublirnem stroju na polovico. Razrezovalni nož je imel premalo obratov v primerjavi s hitrostjo gibanja transporterja, ki prenaša kord; to je povzročalo nategovanje moline in gubanje velokorda.

Delavka pri dublirnem stroju je doslej lahko uravnavala samo vodilo za molino,

ne pa tudi korda, kar je onemogočalo točno prekrivanje velokorda. Zaradi netačnega dubliranja je bilo treba konfekcionirane plašče obrezovati, pri čemer je nastajalo dnevno tudi do 12 kg odpadkov velokorda pri proizvodnji 1200 veloplaščev.

Tovariš Košnik je predložil komisiji naslednji predlog: Molina, predhodno razrezana na širino 35 milimetrov, prehaja skozi vodilo, pritrjeni na vodilo velokorda tako, da se s premikanjem velokorda istočasno premakneta tudi oba trakova moline. Tako je doseženo točno prekritje robov velokorda z molino in konfekcioniranih plaščev ni potrebno več obrezovati. Zaradi novega načina dubliranja je bilo mogoče zožiti prvi vložek korda za 5 milimetrov.

Tovariš Košnik je s svojo idejo prihranil 1 delovno mesto pri obrezovanju konfekcioniranih plaščev, znižal odpadke, z ožjim rezanjem korda prihranil

Racionalizatorji razpravljajo o predlogih

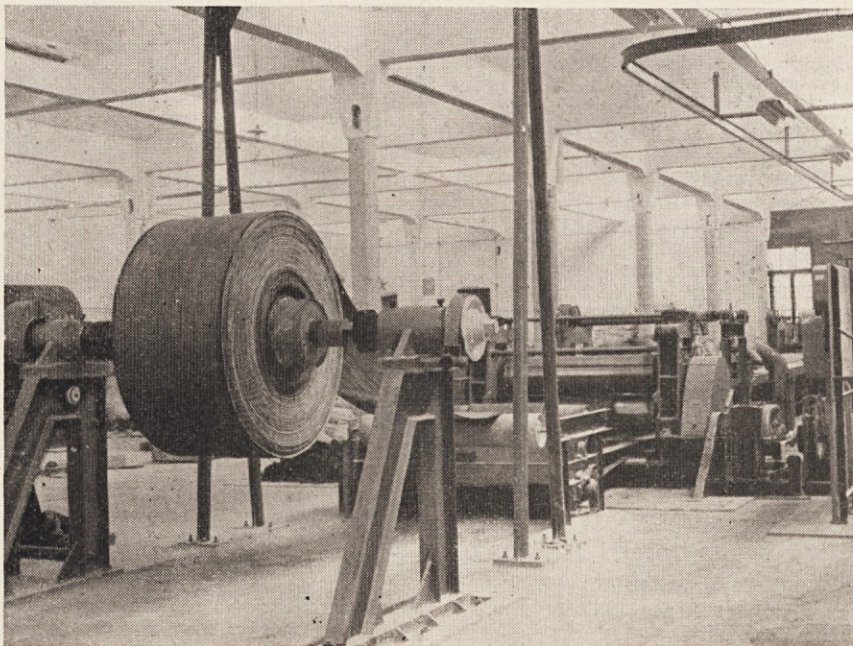
okoli 10 kilogramov korda na dan. — Čestitamo!

SREČKO ZALAZNIK, asistent v pnevmatikarni, je prijavil komisiji predlog z nazivom: »Sprememba tehnološkega postopka pri konfekciji avtoplaščev 7,50—20 O,M«.

Tovariš Zalaznik je s preureditvijo delovnega mesta, to je, s primerno prestativtvo vrtiljaka s kordnimi vložki dosegel, da opravi delo, ki sta ga doslej opravljala dva delavca, en sam delavec. Posnemajmo!

Vse tri predloge je komisija osvojila in bodo tovariši prejeli odškodnino v skladu s Pravilnikom o iznajdbah, novatorstvu in racionalizacijah.

Proizvodnja transportnih trakov

Počitniški dom na Pokljuki

Upravni odbor je na svoji zadnji seji obravnaval vprašanje organizacijske sheme podjetja, ki jo je bilo treba glede na novo nagrajevanje po enoti proizvoda nujno korigirati in prilagoditi razvoju podjetja. Nova organizacija ekonomskih enot zahteva sposobnejši tehnični kader na vodilnih mestih, če hočemo izpolniti proizvodni plan podjetja, dvigniti storilnosti dela in izboljšati narodni dohodek. Druga važna naloga bo optimalno izkoriščanje novih strojev, ki bodo morali v letošnjem letu že dati velik produkt.

Podjetje je po novi organizacijski shemi razdeljeno na sedem organizacijskih enot: komercialni sektor, tehnični sektor, finančni sektor, sekretariat, kadrovski oddelek, razvojni in planski oddelek ter predstavništvo v Beogradu. Shema je prilagojena novemu tarifnemu pravilniku.

Upravni odbor je nadalje razpravljaval o rekonstrukciji podjetja, o povečanju proizvodnje in o povečanju delovne sile. Ker je moška delovna sila resen problem zaradi hitrega naraščanja industrije v naši občini, je upravni odbor sklenil, da je treba ugotoviti vsa lažja delovna mesta in na teh mestih zaposliti žensko delovno silo. Upravni odbor je tudi sklenil, da je treba nekatera delovna mesta ukiniti in delo oddati v izvršitev izven podjetja. Ta dela bi lahko prevzel Zavod za zaposlovanje invalidnih oseb, za nekatera druga dela pa bi bilo treba formirati manjše obrate izven podjetja. Na ta način bi se znižali proizvodni stroški, osebni dohodek pa bi se zvišal.

Upravni odbor je tudi obravnaval delo prostovoljnih gasilcev v podjetju, ter vsem vestnim članom nakazal nagrade za uspešno delo v letu 1959. — Skupno je bilo nagrajenih 130 članov.

Delavski svet pa je na zadnji seji, dne 22. januarja 1960 razpravljaval o izvršitvi plana v podjetju za gospodarsko leto 1959. Ugotovil je, da je bil plan dosežen 105,7-odstotno in je bil v vseh glavnih izdelkih izpolnjen. Pri pregledu norm v lanskem letu je bilo ugotovljeno, da je znašalo povprečno izpolnjevanje norm na nekaterih delovnih mestih tudi do 140 odstotkov. Potrebno je bilo tudi izvesti vskladitev med posameznimi delovni mesti, da ne bi bila tolikšna odstopanja stimuliranja pri enakem trudu in na ta način izboljšati medsebojne odnose ter doseči pravičnejšo stimulacijo vsakega poedinca.

Razpravljali so tudi o nakupu počitniškega doma na Pokljuki, ter je DS odobril nakup weekend hišice in zagotovil finančna sredstva v znesku milijon dinarjev. Hišica je še v dobrem stanju in bi lahko že v letošnjem letu služila svojemu namenu.

Sindikalna podružnica je predložila predračun izdatkov za leto 1960. Delavski svet je sklepal o proračunu ter ugotovil, da je predračun realen in ga v celoti potrđil, sindikalni podružnici pa zagotovil finančna sredstva za nemoteno poslovanje.

ali res ni možno pri nas ničesar več izboljšati?

V zadnjih letih, posebno pa ob priložnosti uvajanja obračunavanja po ekonomskih enotah, je bilo veliko govora o dvigu produktivnosti in o povečanju finančnega uspeha podjetja oziroma ekonomskih enot.

Vendar pa je pretežna večina sodelavcev verjetno še vedno mnenja, da je možno doseči večje uspehe samo z intenzivnejšim delom.

Res je sicer, da z intenzivnejšim delom, če ne gre na škodo kvalitete in povečanja odpadka, lahko vplivamo na zmanjšanje režijskih stroškov po enoti proizvoda, vendar pa so fizične zmožnosti človeka omejene in zelo intenzivno delo človeka prehitro izžrpa. Ker pa ni namen dvigati produktivnost na račun prehitrega izžerpavanja delavcev, je treba napore za dvig produktivnosti postaviti na drugo osnovo.

Zvišanje produktivnosti ne pomeni samo več izdelkov v časovni enoti, temveč predvsem boljše in cenejše izdelke, izdelane s kar najmanjšim fizičnim naporom zaposlenih. Zato je treba z racionaliziranjem proizvodnje doseči izdelavo enakih ali še kvalitetnejših izdelkov pri nižjih proizvodnih stroških.

Za dosego tega je predpogoj, da je vsak nov način dela dobro premišljen, tako da je možno s kar najmanjšo porabo dela in materiala znižati dosedanje proizvodne stroške. To stalno zniževanje proizvodnih stroškov pa ni potrebno samo zato, da bi se večal finančni uspeh podjetja, temveč tudi, da bi se zmanjšala prodajna cena in povečala konkurenčnost podjetja. S splošnim racionaliziranjem proizvodnje, ki bi nastopilo v vseh panogah gospodarstva pa bi bila dosežena vrsta prednosti, ki so predpogoj za višji življenjski standard zaposlenih.

Pri racionaliziranju proizvodnje pa ne smemo misliti samo na nabavo novih, bolj modernih in dražjih strojev, ki bi nadomestili določeno število delavcev. S tem bi lahko dosegli ravno obratno, namreč, da bi bila cena izdelkov kljub manjšemu delovnemu času višja kot doslej. To povišanje bi bilo možno zaradi višje stopnje amortizacije, večjih vzdrževalnih stroškov, večjega izmeta itd.

Zato je za dviganje produktivnosti treba v prvi vrsti izkoristiti notranje rezerve, to je umske sposobnosti vseh sodelavcev, ki bodo na podlagi izkušenj, ki so jih pridobili z dolgoletnim delom in s poglobljanjem v svoje delo lahko dali ob primerni stimulaciji vrsto

zelo koristnih predlogov. Na podlagi teh bo možno zboljševati obstoječe naprave, poiskati nove, do danes še neodkrite kapacitete, zboljšati tehnološke postopke, zaščitno pri delu itd.

Na ta način bi z neznatnimi stroški dosegli znatne prihranke.

Delavski svet je na eni zadnjih sej sprejel pravilnik o racionalizacijah in tehničnih izboljšavah, s katerim mora biti seznanjen vsak član kolektiva. Ker komisija za racionalizacije nepristransko oceni in nagradi vsak izvedljiv predlog za izboljšave, ima prav gotovo vsak interes, da s svojimi predlogi v tej akciji sodeluje.

Vsi vemo, da je v našem podjetju še nešteto možnosti za izboljšave in da še nismo dosegli vsega, kar bi lahko. Predvsem ima vsakdo največ možnosti in upanja v uspeh, če bo pričel z izboljševanjem dela na svojem delovnem mestu. Če pa hoče doseči to, mora stalno premišljati o naslednjem:

— Kje poteka delo slabo ali nepopolno?

— Kako bi lahko te nedostatke odpravil?

— Ali se da morda delo poenostaviti?

— Ali so vzrok slabi produktivnosti organizacijske napake (čakanje na material, slab transport, pomanjkanje predpisov, prepočasni ukrepi predpostavljenih itd.)?

— Ali se lahko s preureditvijo stroja ali z namestitvijo primerne priprave delo poenostavi in olajša?

— Ali imajo stroji in orodja napake?

— Ali se morda ne uniči preveč materiala (prevelik odpadek, izmet, iztis in podobno)?

— Kje bi lahko prihranil energijo (paro, elektriko, vodo, zrak)?

— Kje in zakaj tečejo stroji po nepotrebnem prazni?

— Ali se lahko izognemo dvojnemu delu (n. pr. dvakratnemu prekladanju, dvakratnemu predgrevanju itd.)?

— Ali bi se dalo današnje varnostne ukrepe in higienske naprave še kaj izboljšati?

— Kako bi pospeševal dobre odnose med sodelavci?

Kot vidite, navajam tukaj samo nekaj vprašanj, ki si jih je treba stalno ponavljati, kajti odgovor nanje vodi do vedno novih možnosti izboljšav, do vedno novih dobrih zamisli, ki bodo, če bodo uresničene, koristile tako poedinu, kot tudi vsemu kolektivu.

Zato bodi odslej geslo nas vseh: »Ne samo delati, ampak pri delu tudi razmišljati!«

AVTOPLAŠČ

v poletni vročini

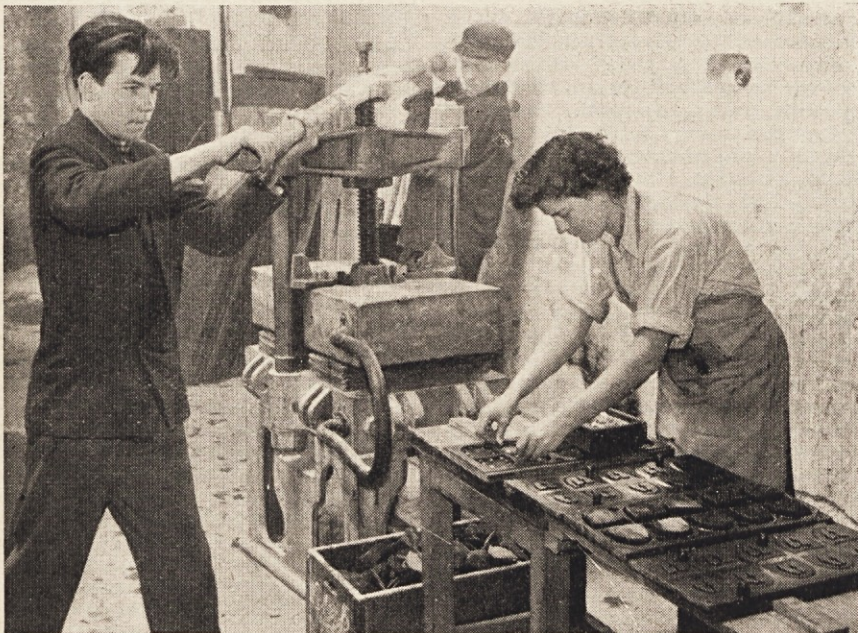
Zračni pritisk v pravilno polnjenem plašču tudi pri daljši vožnji in v veliki poletni vročini ne more narasti tako močno, da bi s tem nastala nevarnost eksplozije plašča. Porast zračnega pritiska znaša pri tovornih plaščih komaj nekaj več kot 1,5 atmosfere, pri pravilno polnjenem potniškem plašču pa največ 0,5 atmosfere.

Mnogo vozačev se boji, da v poletni vročini in pri hitri vožnji nastalo povečanje zračnega pritiska plašču škoduje ali celo povzroči eksplozijo. K temu mišljenju naslednje pojasnilo: če nastalo povečanje zračnega pritiska v plašču pustimo, potem to povečanje zmanjša valjanje plašča med vožnjo ali z drugimi besedami, pritisk in segrevanje sta si v premem sorazmerju ter se regulirata sama od sebe.

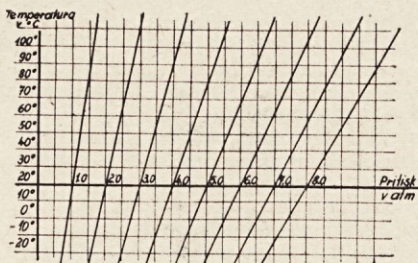
Povišanje temperature ima za posledico naraščanje pritiska. Ta pa nasprotno povzroči zmanjšanje valjanja plašča na cestišču in ga obvaruje s tem segretja do kritične temperature.

Nevarnost obstaja torej le v primeru, če avtomatsko povečanje zračnega pritiska znižamo na predpisani pritisk, to je, če izpustimo zrak. V tem primeru teče plašč po cestišču zopet z večjim posedanjem, to je, stična ploskev s cestiščem se poveča, s tem se poveča tudi valjanje plašča, temperatura v karkasi pa nadalje narašča. Če torej avtomatski porast zračnega pritiska večkrat zapored znižamo, ter s tem dopustimo, da temperatura karkase nenehno narašča, se le-ta končno lahko dvigne do kritične meje. Druga nevarnost pri

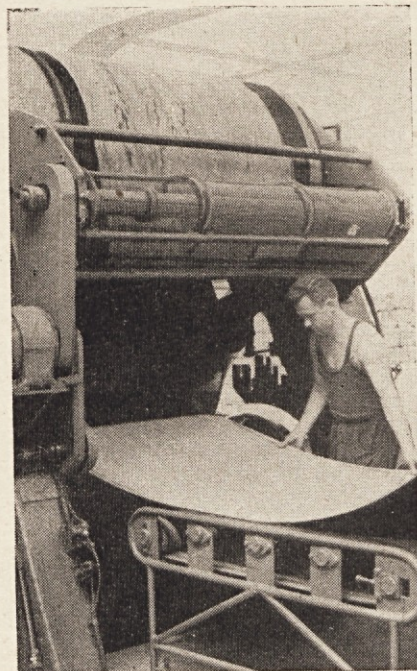
Gojenci Gumarske šole pri praktičnem delu

znižanju zračnega pritiska pa je v tem, da pade pritisk zraka daleč pod predpisano normo, ko se prične plašč ponovno ohlajati, kar pa je seveda zopet razlog za večje ali manjše poškodbe.

S pomočjo gornjega diagrama lahko na preprost način določimo notranjo temperaturo plašča, če nam je znan začetni in končni pritisk zraka v njem. Na primer: zjutraj pred pričetkom vožnje je temperatura ozračja 20° C, pritiska zraka v plašču pa smo namerili 6 atmosfer. Pri opoldanski kontroli pritiska vidimo, da je ta narasel na 7 atmosfer. V tem primeru gremo na diagramu od točke 7 atmosfer navpično navzgor do sečišča s črto 6 atmosfer. V isti višini na levi strani diagrama nato odčitamo notranjo temperaturo plašča, v našem primeru 60° C. To segretje še ne predstavlja nobene nevarnosti. Kot je že zgoraj omenjeno, lahko naraste zračni pritisk brez vsake nevarnosti pri tovornih plaščih za 1,5 atmosfere, pri potniških pa za 0,5 atmosfere, ker leži za omenjene atmosfere naraslemu pritisku ustrezna temperatura še pod kritično mejo.

Vlečene plošče za na pod

MARIJAN BERAVS

tekmovanje ekonomskih enot v počastitev 10. obletnice delavskega samoupravljanja

Sedmega januarja smo praznovali zelo pomemben dan. Na ta dan je bil pred 10. leti izvoljen prvi delavski svet v našem podjetju, obenem pa je bil to prvi delavski svet v LRS. — Prav vsi člani kolektiva so pravilno ocenili važnost tega dne in zato vložili vse svoje moči za skupen cilj — kar najlepše praznovati 10. obletnico delavskega samoupravljanja.

Poleg različnih športnih tekmovanj so se vsi člani kolektiva odločili, da bodo ta dan proslavili s tekmovanjem za dvig storilnosti.

Člani kolektiva so res vložili vse svoje sile in rezultati niso izostali. Storilnost vsega kolektiva se je dvignila na 167,9 odstotka. V tem tekmovanju je prvo mesto dosegla ekonomska enota »Preveleka valjev in koles«, ki je dosegla 220,8 odstotka. Na drugem mestu je »avtopnevmatikarna« z 204,8 odstotka, tej pa sledi odddelek za izdelavo kolesnih plaščev s 162,2 odstotka. Tudi ostale ekonomske enote so pri tem tekmovanju dosegle lepe rezultate. Iz teh rezultatov je razvidno, da so se vsi člani kolektiva zavedali pomembnosti tega dneva in ga s svojim delom tudi najdostojneje proslavili.

Set OTK, tov. Miha Jereb je strog

IZRABLJENE GUME

Pogosto zasledimo v časopisih notico naslednje vsebine:

»Šofer osebnega avtomobila je pri brzini preko 100 kilometrov na uro zadel v obcestni kamen; avto se je zvrnil. Voznik avtomobila je obležal mrtev, sopotniki pa so dobili hude telesne poškodbe. Nesrečo je povzročila eksplozija močno izrabljenih gum.«

Statistike nam povedo, da so izrabljene gume povzročitelji 30 odstotkov prometnih nesreč in predstavljajo tako največjo nevarnost na avtocestah.

Razvoj pnevmatike je v zadnjih desetletjih izredno napredoval. Še pred tridesetimi leti bi bil lahko vsak šofer ponosen, če bi prevozil pri povprečni brzini 30 kilometrov na uro s svojimi

gumami 4000 kilometrov. Današnje avtomobilske gume pa vzdržijo 50.000 kilometrov in več pri mnogo večji hitrosti. Vendar, čim manjšo skrb posvetimo gumam, tem večja je nevarnost, da nam bodo nekega dne odpovedale sredi ceste.

Na avtnih cestah so okvare gum mnogo pogostejše kot na običajnih cestah, kajti velika hitrost razvije tudi visoko temperaturo v gumi, toplota pa je njen največji sovražnik. V nekaj urah vožnje pri brzini 100 ali 110 kilometrov na uro se v gumi razvije temperatura, pri kateri bi lahko zavrela voda. Še več toplote povzroči hitro in močno zaviranje, ki v modernem prometu ni redek primer. Nastala toplota ne slabi samo

IVAN GRADIŠAR

storilnost dela in njen pomen v gospodarski organizaciji, narodnem gospodarstvu in v svetovnem merilu

Mnogo stolpcev v raznih časopisih in glasilih smo že napolnili s pisanjem o storilnosti dela, a vendar menim, da je premalo zapisanega o storilnosti dela v širšem pomenu besede, to je o proizvodnosti dela v gospodarski smeri in v svetovnem merilu. Akcija v naših gospodarskih organizacijah, ki ima namen dvigniti proizvodnost, ni sama sebi namen, temveč šele v sestavi ekonomike FLRJ dobi svoj pravi cilj in pomen. Pričujoči članek bo dosegel svoj namen, če bo pojasnil delovnemu kolektivu zlasti pa organom delavskega samoupravljanja, Klubu mladih proizvajalcev in drugim, ki se zanimajo za to vprašanje, vlogo in pomen storilnosti dela z vidika ekonomske politike FLRJ.

Med ekonomskimi merili uspeha slovanja je proizvodnost gotovo najpomembnejše in najvažnejše merilo. Besedo »proizvodnost« čitamo ali slišimo vsak dan in skoraj v vsakem časopisu. Stalno jo uporabljajo novinarji, državniki, vodilni organi podjetij in delavci. Veliko zanimanje za storilnost dela izvira od tod, ker njeno povečanje, njen dvig predstavlja edini možni način za povečanje življenjske ravni, za boljše zadovoljevanje družbenih potreb in nadaljnega napredka. Vsako drugo prizadevanje, da se dobi ali preskrbi kar največ sredstev za življenje, se

spremeni v borbo za drugačno delitev dohodka in ne vpliva neposredno na količino sredstev, ki jih lahko razdelimo. Samo z večjo storilnostjo in z večjo proizvodnjo se lahko poveča celotna razpoložljiva količina sredstev za zadovoljevanje ljudskih potreb, bodisi individualnih ali posamičnih, kakor tudi kolektivnih ali skupnih.

Dvig proizvodnosti in proizvodnje ne moremo vedno istovetiti. Včasih se večja proizvodnja lahko ustvari tudi s padom proizvodnosti, a proizvodnost se lahko poveča z zmanjšanjem proizvodnje. Ako dvakratno povečamo količino sredstev za proizvodnjo in število delavcev v nekem podjetju ali kateri koli gospodarski panogi, lahko pričakujemo porast količine izdelkov celo v primeru pada proizvodnosti. Z druge strani ni težko povečati proizvodnost na račun proizvodnje. Če bi n. pr. zaprli nekaj tovarn v neki gospodarski panogi, in to predvsem tiste, v katerih je proizvodnost dela nizka, bi se takoj dvignila proizvodnost v tej panogi. Vedeti moramo da od takega vzpona storilnosti ne bi imeli nobene koristi, ker ima dvig proizvodnosti smisel samo takrat, če je dosežen s porastom proizvodnje. Vzpon produktivnosti na račun proizvodnje bi privedel do redkosti izdelkov in s tem v zvezi do slabšega zadovoljevanja potreb.

Proizvodnost dela v najširšem pomenu je razmerje proizvodnje in količine dela, vloženega v to proizvodnjo. Vprašanje, kako računati storilnost dela v industrijskem podjetju je marsikdaj zelo težko. Če podjetje proizvaja samo en izdelek, potem se proizvodnost računa v naravnih enotah kot so kilogram, tona itd. Tako n. pr. rečemo 4,18 tone izdelkov na enega zaposlenega na leto. V primeru, da podjetje izdeluje širok asortiman izdelkov in teh ni mogoče izraziti v naravnih enotah, se storilnost računa tako, da proizvodnjo izraženo v vrednosti delimo s številom zaposlenih. Tedaj rečemo n. pr. 40.000 din vrednosti proizvodnje na zaposlenega. Pri računanju storilnosti največkrat mislimo na proizvodnost ljudskega dela. To storilnost moremo prikazati z naslednjo splošno formulo:

$$\text{Proizvodnost dela} = \frac{\text{kol. učinkov}}{\text{štev. zaposl.}}$$

Vzpon produktivnosti dela pomeni zmanjšanje količine dela za izdelavo enote proizvoda. Sam rezultat dviga storilnosti se lahko javi v dveh oblikah: kot povečana količina izdelkov pri enakem vlaganju dela ali manjše vlaganje količin dela za isto količino izdelkov.

Dejanski dvig storilnosti se doseže s povečanjem kvalifikacij delavcev, znanja, veščin in izkušenj, odnosno z delom, ki pri enaki porabi energije in z enakim trudom daje večje rezultate v enakem času. Nadalje z uvedbo prikladnejših surovin in drugega materiala, z menjanjem tehnoloških proizvodnih metod, s širjenjem tehnične delitve dela in kooperacije, z boljšo izrabo danih sredstev za proizvodnjo, z boljšim vsklajanjem faktorjev delovnega procesa, z izboljšanjem zunanjih

POUZROČITELJI NESREČ

protektorja, temveč tudi platnene vložke v notranjosti plašča.

Močno občutljive za temperaturo so zlasti novo profektirane gume in gume z zimskim profilom. Ni redkost, da se gume vnamejo, če vozimo močno obremenjeno vozilo z veliko hitrostjo ter imamo slabo polnjene zračnice.

Prenizek pritisk zraka v zračnici je prav tako lahko povzročitelj prehitre okvare plašča. Čim nižji je pritisk, tem večje je podajanje bokov, v zvezi s tem pa tudi večja obraba in razvita toplota. Pravilno polnjen plašč se mnogo manj segreva.

Ako želimo, da nam bodo gume dolgo služile, upoštevajmo naslednje:

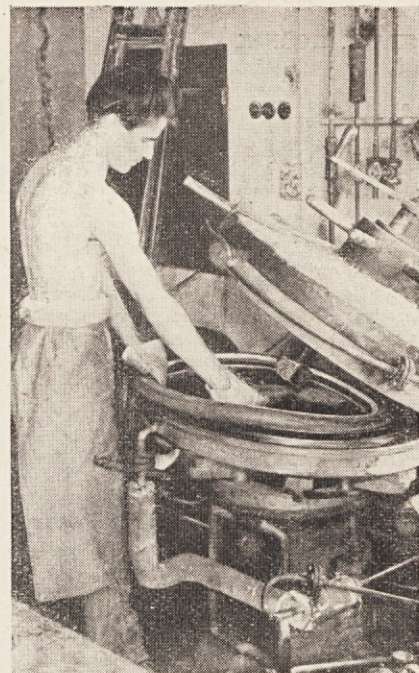
● Redno kontrolirajmo, če so gume morda neenakomerno obrabljene, če so boki poškodovani ali če kolesa ne tečejo povsem naravnost. Če kolo ne teče točno v smeri vožnje, se protektor hitro obrabi.

● Da bodo naše gume kar najenakomernje obrabljene, jih bomo vsakih 6000 do 8000 kilometrov medsebojno premestili: prednje gume bomo montirali na zadnje osi, zadnje gume pa na prednje osi, in sicer navzkrižno.

● Pazili bomo na pravičen pritisk zraka v zračnici. Zato si bomo nabavili merilec pritiska ter z njim stalno kontrolirali pritisk v še hladnih zračnicah. Prenizek pritisk zmanjša življenjsko dobo gume za več kot 20 odstotkov.

● S slabimi gumami in močno obremenjenim vozilom bomo vozili počasi. Na daljših vožnjah po avtni cesti pa bomo napravili premore v rednih presledkih ter na ta način gume nekoliko ohladili.

● Edino primeren prostor za izrabljene gume je pri ODPADU. Če pa želimo iztisniti še zadnje kilometre iz njih, bomo poravnali zavarovanje pri DOZ.

Vulkaniziranje plaščev za dvokolesa

pogojev, pri katerih se delo vrši, in podobno.

Iz navedenega vidimo, da je storilnost dela v socialistični družbi še prav posebno važna in pomembna. Zato na delovno silo, ne oziraje se na kategorije, postavljamo med drugim kot najvažnejšo zahtevo dvig proizvodnosti dela. Tudi pri najmodernejših napravah je končno človek tisti, ki upravlja s temi napravami in od njegove umske sposobnosti, vzpodbude in porabe njegove energije bo odvisen v danih okoliščinah uspeh podjetja.

Proizvodnost dela v narodnogospodarski smeri moremo označiti kot najvišjo stopnjo proizvodnosti.

Splošno pravilo uspeha v gospodarskem sistemu vsake dežele ne glede na stopnjo gospodarskega razvoja je, da mobiliziranje vseh skritih rezerv, to je dvig proizvodnosti in zniževanja stroškov proizvodnje, predstavljata nenehno nalogo narodnega gospodarstva. — Zato je razumljivo, da je akcija za vzpon storilnosti in znižanje stroškov proizvodnje zavzela pri nas takšen razmah. Pri izvršitvi te naloge je treba delovati istočasno na vse činitele proizvodnje, a predvsem na osnovni faktor v proizvodnji, na človeka. Seveda s stimulacijo — z vzpodbujanjem. Metoda (način) obračuna osebnih dohodkov delavcev po ekonomskih enotah vzpodbuja k večji storilnosti dela in zniževanju stroškov. Ne smemo pozabiti, da je ekonomska enota tisti del procesa proizvodnje ali službe ostalega poslovanja gospodarske organizacije, ki sam za sebe predstavlja celoto, za katero se lahko:

— ugotovi letna naloga (samostojni ali proizvodni plan);

— spremlja in obračunava ustvarjeni uspeh (storilnost in ekonomičnost)

— oddvojijo osnovna in obratna sredstva;

— ugotovijo normativi porabe materiala, delovne sile in splošnih stroškov, kakor tudi pomen in odgovornost ekonomske enote v razmerju z gospodarsko organizacijo.

Pomembno mesto je dobila storilnost tudi v perspektivnem planu gospodarskega razvoja (1957—1961), za katerega vemo, da je že v nekaterih okrajih dosežen. Vzpon proizvodnosti dela je eden osnovnih pogojev za uresničitev predvidenega gospodarskega razvoja, kakor tudi za ustvarjanje predvidene delitve dohodka, porasta potrošnje in stabilnosti realnih plač ter osebnih dohodkov. Hitrejši vzpon storilnosti je treba zagotoviti z boljšo tehnično opremljenostjo (z mehanizacijo in avtomatizacijo), z boljšo strukturo — sestavo — kvalifikacije zaposlenih, z boljšo organizacijo dela, z zvišanjem realnih plač in zboljšanjem življenjskih pogojev delovnih ljudi. Na takih osnovah določa petletni načrt gospodarskega razvoja povečanje produktivnosti dela povprečno za 7,5 odstotkaletno.

Dežela, ki najbolj dviga produktivnost dela in ima najhitrejši tempo tehničnega progressa, teži za tem, da ustvari suficite (presežke) v plačilni bilanci. Tu se pojavi proces pomikanja svetovnega povpraševanja v korist blaga tehnično naprednejše dežele. V deželah s počasnejšim tempom porasta produktivnosti dela se ta proces kaže v relativno hitrejšem povečanju povpraševanja za uvozom blaga iz naprednejše dežele kakor za drugo blago, kar se niti z administrativnimi merami uvozne kontrole ne more popolnoma ukiniti.

Osrednji problem ekonomsko nerazvitih dežel predstavlja nizka storilnost dela, ki se odraža v malem dohodku na glavo prebivalstva in v zelo majhni akumulaciji, ki ne dovoljuje obsežnega razvoja proizvajalnih sil. Z nenehnim dviganjem proizvodnje in storilnosti

smo že dosegli vidnejše mesto v mednarodni delitvi dela, kot smo ga zavzemali pred desetletji. Države v svetu delimo na ekonomsko razvite in ekonomsko nerazvite. Merilo za to je realni dohodek na glavo prebivalca. Po statističnih metodah UNESCA, za nerazvite države moremo smatrati tiste, katerih dohodek na glavo prebivalca je manjši od 400 dolarjev. Podatki iste organizacije pričajo o industrijskem razvoju FLRJ in o vzponu storilnosti ter dohodka na prebivalca.

Leta 1938 — 133 dolarjev, 1950 — 189, 1959 — 300 in 1960 predvideno 360 dolarjev.

Nizki realni dohodek je bil odraz nizke storilnosti. Podatki nam povedo, da bomo kmalu prekoračili mejo 400 dolarjev in dosegli takšno raven dohodka, ki bo našo socialistično državo uvrščal med ekonomsko razvite države.

Ako napravimo zaključek, lahko rečemo, da ekonomsko najbolj razvite dežele, ki imajo najhitrejši tempo dviga storilnosti in tehničnega napredka, teže za tem, da pritegnejo relativno večji del svetovnega povpraševanja in na ta način tudi izvozne viške. Zaradi tega neenakomerni ekonomski razvoj sveta izjava dolgoročne primanjkljave v bilancah mednarodnih plačanj. Primanjkljaji so toliko večji, kolikor so razlike v dvigu storilnosti v raznih državah občutnejše.

V razvoju proizvajalnih sil družbe ima storilnost dela važno, napredno vlogo. Vzpon storilnosti dela pomeni povečanje, ki omogoča zvišanje življenjske ravni in nadaljnji napredek. Naša socialistična družba s sredstvi ekonomske politike vpliva na razvoj gospodarstva in produktivnosti dela. Da bomo dosegli dvig proizvodnosti dela in proizvodnje v narodnem gospodarstvu, mora porasti storilnost in proizvodnja v vsaki najmanjši enoti nacionalnega gospodarstva.

kako je z našim izvozom?

V letu 1954 je bil izvršen naš prvi izvozni zaključek. V naslednjih dveh letih je izvoz neznatno narastel, potem pa se začel padati. Danes še vedno izvažamo manjše količine sanitarnih in galanterijskih izdelkov, vendar pa moramo priznati, da se obseg našega izvoza krči. Edini vzrok za to je pomanjkanje blaga. Naše kapacitete predmetov, katere smo sploh imeli pred petimi leti na razpolago za izvažanje, so se v tem času relativno zmanjšale. Sicer so proizvodne kapacitete teh izdelkov ostale iste, le izvozni presežki so se zmanjšali ali pa popolnoma izgini zaradi zelo povečanega popraševanja na našem domačem tržišču. Po pravici povedano, danes nimamo več nikakih presežkov za izvoz, ker nam vsega blaga primanjkuje za kritje domačih potreb. Kolikor še danes trgujemo z inozemstvom, delamo to le zaradi tega, da obdržimo stike z deželami za čas, ko bomo imeli možnost izvoza.

Do sedaj smo imeli trgovske stike z naslednjimi državami: Turčija, Sirija, Libanon, Egipt, Irak, Iran, Južna Afrika, Burma in Holandska. Zanimajo pa se za naše izdelke skoraj vse države na svetu. Brez posebnih težav bi lahko prodali preko meje vso našo proizvodnjo. Kolesarske plašče, katerih ne moremo izdelati dovolj za domače potrebe, bi lahko vse izvozili v Belgijski Kongo. To navajamo kot primer, kakršnih bi lahko navedli še več.

Zanimiv je študij posameznih tržišč. Pritožb zaradi previsokih cen ali

Še malo in plašč za dvokolo bo gotov

preslabe kvalitete skoraj ni. Nasprotno pa se nam je že večkrat pripetilo, da nam je kak interesent predlagal poslabšanje kvalitete in temu primerno znižanje cene. Utemeljeval je, da bomo dosegli večji promet, če bomo znižali življenjsko dobo tistemu izdelku. Seveda takim željam in predlogom nismo mogli ustreči. Našim izdelkom skušamo vedno dati kar največjo trajnost, da bi

ALOJZ ZALAR

naši gasilci so zborovali

Po enem letu se je zopet zbralo članstvo našega gasilskega društva na svojem rednem letnem zboru. O izvršenem delu je podal poročilo tajnik tovariš Slavko Celestina, ki je dejal:

Kot člani prostovoljnega gasilskega društva se zavedamo svoje dolžnosti, da moramo svoje delo izvrševati prostovoljno ter skupnosti očitati tovarno pred požarom. Sredstvo, s katerim pomagamo naši skupnosti graditi socializem in nam vsem boljšo prihodnost in višji življenjski standard, je PROSTOVOLJNO VZAJEMNO SODELOVANJE v tem društvu.

Delo naših gasilcev kakor tudi članov kolektiva je bilo v preteklem letu zadovoljivo. Rdeči petelin je desetkrat naskočil nekatere naših objektov, nevarnost pa je bila že v kali zatrta. Materialne škode ni bilo, kar je zasluga prisebnosti članov kolektiva na delovnih mestih, kakor tudi naših gasilcev. Gasilno orodje je vedno v redu in vselej na svojem mestu, tako da je bilo mogoče takoj preprečiti morebitno katastrofo, ki bi lahko zajela tovarno.

V lanskem letu smo poslali v gasilsko podčastniško šolo tovariša Alojza Rekarja, katero je uspešno opravil in prevzel dolžnost poklicnega gasilca v obeh obratih kakor tudi dolžnost orodjarjev. Tako je rešen najnujnejši problem. Treba pa bo še nekaj članov za vsak obrat, saj je eden za oba obrata res premalo.

Društvo se je udeležilo tudi več povelj, pogrebnih sprevodov, ter priredilo ekskurzijo v Videm-Krško. Vodstvo je izvedlo več suhih in dve mokri vaji, v Tednu gasilstva pa tudi predavanja in vaje z aparati po oddelkih. Nabavili smo tudi nekaj novih aparatov za oba obrata, kakor tudi potrebne kemikalije za polnitev.

Izkušnja nas uči, da moramo biti na nesrečo vedno pripravljene in biti sposobni vedno in povsod takoj uspešno intervenirati. Pa ne samo člani društva, ampak tudi vsi člani kolektiva, posebno pa še na najbolj nevarnih mestih.

Po poročilu blagajnika se je razvila živahna razprava. Predsednik OGG Kranj se je predvsem dotaknil problemov pomanjkanja članov iz vrst teh-

na notranjem trgu bi omilili pomanjkanje. Posameznim pošiljkam pa ni priporočljivo in je skoraj nemogoče izpreminjati kakovost.

Mnogo je tudi predlogov glede embalaže. Dočim gospodarsko nerazvite države vsako embalažo odklanjajo, trgovci v gospodarsko močnih državah posvečajo največjo skrb ravno njej. — Lahko trdimo, da jim je več za ovoj, kot za vsebino. Če bi bil izdelek slab, bi še prenesli, ker bi imeli možnost, da bi ga večkrat prodali, glede zunanje opreme pa so nepopustljivi.

Te izkušnje si nabiramo za čas, ko se bomo pojavili na zunanjem tržišču kot resni izvozniki. To pa bo možno šele takrat, ko bomo zaključili z rekonstrukcijo.

nikov in inženirjev. Potrebna bi bila tudi članska desetina, katere pa kljub večjemu številu zaposlenih ne morejo ustanoviti.

Društvu se je očitalo, da je v gasilskih vrstah vse premalo zastopana mladina. Predsednik mladinske organizacije je pojasnil, da bo potrebno vzpostaviti z mladino boljši kontakt, kar

Janko Florjančič med čitanjem referata o delu PIGD

naj bi bila naloga novega odbora, v katerega so bili izvoljeni: Slavko Celestina, Pavel Vovk, Pavel Ambrožič, Ciril Zavr, Blaž Jarc, Franc Oman, Janez Peršič, Andrej Gorenje in Andrej Rekar.

Nadzorni odbor pa sestavljajo: Jože Golob, Janko Florjančič in Ciril Oman.

Najzaslužnejši člani društva so ob koncu običnega zbora dobili denarne nagrade.

Upajmo, da bo novoizvoljeni odbor najresneje prijel za delo, kar po bogati razpravi tudi upravičeno pričakujemo.

PAVEL SVETELJ

tudi borci iz NOV so organizirani

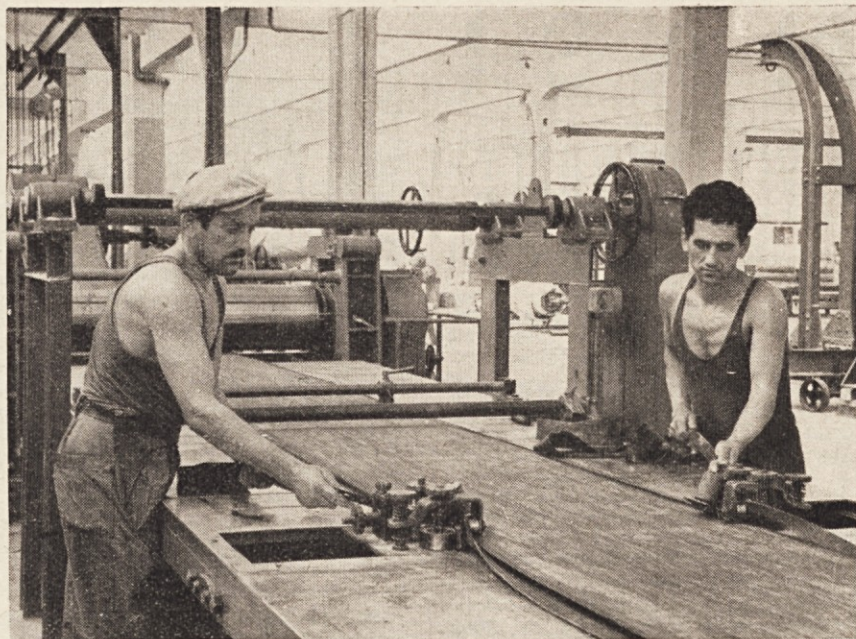
Aktiv Zveze borcev NOV tovarne »Sava«, Kranj obstoja od marca 1958. leta in šteje 114 članov. Vodi ga 7-članski odbor, ki se sestaja po potrebi ali vsaj enkrat mesečno ter razpravlja o problemih samega kolektiva in o dolžnostih članov do skupnosti in podjetja. — V letu 1958, ko je bil aktiv ustanovljen, je začel najprej z vključevanjem članov v članstvo ZB. Vključil je vse borce NOV, internirance, izseljence in vse sodelavce NOV. So pa v podjetju še tovariši, ki bi bili lahko člani ZB, pa zaradi malomarnosti še vedno stojijo ob strani, nekaj je pa tudi takih, ki še nimajo urejenih dokumentov o sodelovanju z NOB. Mnenje odbora našega aktiva je, da v bodoče ne bo več sprejemal novih članov v članstvo ZB, to pa zaradi tega, ker je že za nami lep čas preteklosti in je v tem času imel vsak možnost preskrbeti si in urediti dokumente.

Aktiv ZB je sodeloval na proslavah, katere je organiziral OO ZB Kranj, in sicer:

V februarju leta 1958 se je aktiv udeležil proslave v Dražgošah; dne 4. julija proslave v Strahinju; dne 22. julija pa v Kokri. Organiziran je bil tudi partizanski miting z rajanjem v gozdu na Rupi, katerega se je udeležilo 96 članov. — Z upravo podjetja smo uredili tudi del mesta članov ZB z najvišjo tar. postavko 50 din na uro. Tako smo rešili vprašanje delovnih mest v njihovo zadovoljstvo.

V letu 1959 se je aktiv ZB udeležil proslav v okviru 40-letnice KPJ in SKOJ in to na Mošenjski planini, Jamniku in na Kališu ter so na teh proslavah sodelovali člani ZB v patrolah.

Dne 29. avgusta 1959 smo v sporazumu z Okrajnim odborom ZB Nova Gorica organizirali izlet na Primorsko v vas Trnovo, kjer smo obdarili 36 vdov in otrok padlih borcev. Aktiv ZB Trnovo pa je organiziral proslavo v počastitev 40-letnice KPJ in zakusko. Obdarili smo tudi pionirje s športnimi rekviziti v vrednosti 7000 din. Naslednji dan pa smo nadaljevali pot skozi Vipavsko dolino in Postojno nazaj v Kranj. Drugi izlet pa je bil v Vrpolje na Dolenjskem, ki je bil organiziran sporazumno z Okr. odborom ZB Novo mesto. Tudi tu smo obdarili vdove in otroke padlih borcev s paketi v vrednosti po 2800 din. Pionirji pa so dobili še športne rekvizite v vrednosti 8000 dinarjev. Naslednji dan smo obiskali zgodovinski kraj Pleterje.

Obrezovanje plošče za na pod

SLAVICA PELC

Ali veste da ste zavarovani proti nezgodam?

Na eni zadnjih sej delavskega sveta je bilo sklenjeno, da se kolektivno zavarovanje vseh delavcev in uslužbencev našega podjetja zviša od 50 na 100 din dnevne odškodnine, katero izplačuje Državni zavarovalni zavod na podlagi predloženih prijav podjetja.

Ker iz dosedanje prakse zaradi nevednosti, oziroma nepoznanja po odškodninskem zahtevku za nezgodo niso delavci in uslužbenci prijavljali ne-

zgod, ki so se pripetile izven obrata, na poti z dela ali na delo, oziroma kjer koli, obveščamo vse člane kolektiva, da naj vsak primer nezgode, zaradi katere traja nezmožnost za delo več kot 3 dni, prijavijo kadrovskemu oddelku, in sicer takrat, ko je stalež zaradi nezgode zaključen.

Podjetje odvaja v ta namen iz plačnega fonda mesečno 110.000 din Državnemu zavarovalnemu zavodu, kar je še enkrat več kot v letu 1959.

Razumljivo je, da so s tem dnevni odškodninski zahtevki večji in so razdeljeni v 5 grup ter znašajo za I. grupo — administrativno-upravno osebje 350, II. grupo — nadzor v proizvodnji (šefi oddelkov itd.) 280, III. grupo — ročno delo (konfekcija in podobno) 110, IV. grupo — delo na strojih 90 in za V. grupo — šoferji in strovožaci (transportni delavci) 70 dinarjev.

Navedena odškodninska lestvica je od I. napram V. grupi petkrat manjša, kar je delno razumljivo zaradi rizika DOZ, saj se ponesreči največ delavcev v IV. grupi, to je pri delu na strojih.

V našem podjetju se mesečno ponesreči pri delu in na poti na delo in z dela po 10 delavcev, za kar se na osnovi prijave o nesreči zahteva odškodninski zahtevke. Za nesreče izven dela pa ponovno prosimo člane kolektiva, da primer nezgode po okrevanju javijo kadrovskemu oddelku za prijavo odškodninskega zahtevka pri DOZ!

NAŠI ŠTIRJE JUBILANTI

PAVEL LUSKOVEC 50-LETNIK

Prva moja zaposlitev je bila v tekstilni tovarni Jugočeška, v kateri sem začel delati leta 1933.

Ker je 1935. leta primanjkovalo dela, so večje število delavcev odpustili. Med njimi sem bil tudi jaz in ostal sem brez dela. Da bi lahko preživel družino, sem dovažal kmetom pesek.

To delo je bilo takrat sorazmerno dobro plačano, vendar ga nisem dolgo časa opravljal. V Trbojah me je doletela nesreča, ko sem vtaknil nogo med kolo, tako da mi jo je zlomilo in zavilo. Nogo so mi v bolnici šele po nekaj tednih odrezali. Doma sem ostal brez dela in zaslužka do 19. junija 1944. leta, ko so me sprejeli v tovarni Sava na delo.

Delal sem v sedanjem oddelku velozračnic, kjer smo takrat izdelovali sanitetne podveze. Ko je za sanitetne podveze zmanjkalo naročil, sem delal pri natikanju ventilnih cevčic. To delo sem opravljal nekaj let, dokler ni zbolela delavka, ki je delala na sekalnem stroju in od takrat pa vse do danes je tu moje delovno mesto.

V tem času sva postala s strojem dobra delovna tovariša, saj se seliva skupno iz nadstropja v nadstropje. V teh 12. letih sem se privadil na njegovo veselo udarjanje, ki ga poslušam iz dneva v dan. Ko ga po končanem delu zapuščam, pravim: »Jutri se zopet vidiva.«

In takšen je tudi naš Pavel: neutrudljiv, delaven, miren!

Delovni kolektiv mu ob njegovem jubileju čestita in želi še mnogo uspehov.

MARJANA KIMOVEC

Naša jubilarica je bila eden izmed veterih otrok delavca. Kakšno je bilo življenje pred 50 leti, vedo le oni, ki so skusili vso bedo delavca - gostača. Mati in oče nista imela dovolj kruha, da bi nasitila lačna usta. Preveč je bilo ust, dela pa premalo. Tako je naša sodelavka morala že v svoji zgodnji mladosti okusiti vso bedo življenja. Že kot otrok je morala trdo delati na polju. Zaslužek je bil težak, denar pa redek. Ne more trditi, da na nobena druga vrata ni potrkala beda in skrb, kajti življenje je bilo težko, vsak košček kruha pa je bil prislužen z znojem. Tako se je naša jubilarica na razne načine prebijala skozi življenje.

Med okupacijo je dobila delo v našem podjetju, ker bi morala sicer kot brezposelna oditi v Nemčijo. Vsak dan je morala hoditi po 20 km peš v službo. Podpirala pa je tudi aktiviste NOV.

Oddahnila si je šele po vojni, ko je prišel med nas materialni in kulturni napredek in nam lepšal življenje. Nova družba je poskrbela tudi za prevoz na delo in domov in ji s tem olajšala življenje. Tako je delala dolgo vrsto let pridno in vestno na stiskalnici pri izdelavi tehničnih izdelkov. Zadnje leto ji je nekoliko opešalo zdravje in dela samo po 6 ur

na dan. Zaradi bolezni ji je bilo omogočeno tudi lažje ročno delo.

Jubilarica želi preživeti še nadaljnja službena leta med svojimi sodelavci v kolektivu, ki ji je za njen trud in požrtvovalnost hvaležen in ji želi še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

VIKTOR ŠAVLI

Prvi jutranji pozdrav, kakor tudi običajni na svidenje, ko zapuščam tovarno, gre njemu. Komu?

Našemu dolgoletnemu članu kolektiva, udeležencu narodno osvobodilne vojne od leta 1943, vratarju, tovarišu Viktorju Šavliju.

V našem podjetju je zaposlen od leta 1946. Prvo službeno mesto mu je bilo dodeljeno pri industrijski milici. Zaradi težkih delovnih pogojev pa je zaprosil za premostitev in premeščen je bil v mizarstvo delavnico. Toda tu ni bilo pravo mesto za njega. V mizarstvu delavnici morajo biti fizično zdravi ljudje, on pa je invalid, zato je zaprosil za izpraznjeno mesto vratarja. Tu dela še danes in bo verjetno vse do upokojitve.

Na vprašanje, zakaj si je izbral prav to delovno mesto, je tov. Šavli takole odgovoril:

»Zaradi šibkega zdravja in kot invalid iz NOB sem prisiljen opravljati lažje delo. Prav zaradi tega sem tudi zaprosil za to delovno mesto, ker mi delo glede na moje telesne zmogljivosti tu najbolj ustreza.

S sedanjo službo je zadovoljen, čeprav opravlja odgovorno, čestokrat tudi neprijetno službo. Neprijetnosti mu povzročajo vsi, ki zaradi nediscipliniranosti kršijo predpise in zahteve

vratarske službe, katero pa mora opravljati vestno in objektivno.

Tovariš Šavli je pred nekaj dnevi praznoval svečani jubilej, 50-letnico svojega življenja.

K temu prazniku mu ves kolektiv tovarne »Sava« iskreno čestita z željo, da bi praznoval še več podobnih, veseli in zadovoljen, zlasti pa mu želimo obilo zdravja ter vedrih uric v krog družine in našega kolektiva!

Anton Močivnik • 50-letnik

Kolektivu Sava se je pridružil že pred 26. leti in ga tako lahko štejemo med pionirje gumarjev, ki so polagali temelj našemu podjetju.

Njegova življenjska pot ga je pripeljala iz Sevnice v Kranj ter se je kot delavec prvič zaposlil v nekem čevljarškem podjetju. Ko se spominja na ta leta, pravi, da je bilo takrat težko najti primerno zaposlitev.

V času gospodarske krize je zaradi pomanjkanja dela podobno kot mnogo drugih zapustil Kranj in se vrnil v domači kraj.

V letu 1934 se je priključil gumarjem v Savi. V začetku je delal v valjarni kot delavec, čez 6 let pa je zaradi svoje sposobnosti in marljivosti že napredoval do izmenskega mojstra v stiskarni. Kasneje pa je bil dodeljen kot mojster v oddelek sestavljalnice, kjer je še danes.

Kljub lepi starosti se jubilar še vedno počuti čilega in je poln delovne vneme; čeravno ga včasih tarejo težave zaradi slabega zdravja, želi še zadnja delovna leta prebiti v kolektivu, s katerim je doraščal.

K njegovi 50-letnici mu vsi iskreno čestitamo in želimo še mnogo uspeha v njegovem življenju.

Prvi transportni trak z lopaticami, izdelan za Ljubljanske opekarne

MARIJAN PENEŠ

Dedek Mraz med našimi otroki

Prijetno presenečenje je letos pripravila sindikalna podružnica našim najmlajšim.

Po daljšem času jih je zopet obiskal dedek Mraz. Člani Prešernovega gledališča so jim zaigrali Rdečo kapico, temu pa je sledila obdaritev, ki je bila za male cicibane in pionirje velik do-

Pregoreča ljubezen do planin je vsekala v naše kolektivno telo bolečo rano, ko nam je 6. februarja za vedno iztrgala iz naših vrst nadebudnega in vestnega tovariša, tehnika

MARIJANA BERAVSA

namestnika šefa OTK, tajnika sindikata in člana DS.

Z njim nismo izgubili samo dobrega sodelavca in tovariša, temveč tudi naprednega človeka in zavednega zagovornika delavskih pravic.

Naj mu bo lahka zemlja, katere lepoto je tako ljubil!

MARKO ŠTUHEC

Naši upokojeenci nam pišejo

Upokojenka Čuk Miroslava iz Nove Gorice, blok št. 13 je bila zaradi bolezni predčasno upokojena. Za Novo leto smo ji poslali skromno darilo, ki ga je prevzela z vso hvaležnostjo. Poslala nam je naslednje zahvalno pismo v željo, naj se ga prečita pred upravnim odborom. Takole nam piše:

Cenjeni kolektiv!

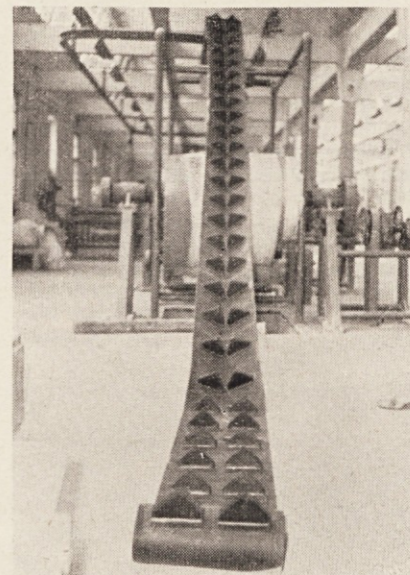
Z malo zamudo želim Vašemu kolektivu k Novemu letu 1960 še nadaljnjih uspehov v uresničevanju proizvodnih programov ter še večjih uspehov pri izgradnji socialistične domovine.

Ob tej priliki se Vam iz srca zahvaljujem za poslano mi novoletno darilo. Sporočam Vam, da me je veselo presenetila Vaša tako pristrčna gesta, da ste se spomnili tudi nas, v Vaši tovarni obolelih in zaradi bolezni prežgodaj upokojenih tovarišev ter nam poslali novoletna darila.

Zahvaljujem se Vam tudi za poslano mi 1. številko tovarniškega glasila Sava, ki sem jo ravno danes dobila. Prosila bi Vas za pojasnilo, če se jaz lahko naročim na to glasilo in koliko je naročnina, ker me zanima, kaj se vse godi v Vaši tovarni.

Oprostite, da se Vam šele danes zahvalim tudi za prvo darilo 5000 din, ki sem jih dobila že pred letom dni. Za vse se Vam najlepše zahvaljujem.

S tovariškimi pozdravi upokojenka Čuk Miroslava

Kot vidite, draga tovarišica Čukova, pismo nismo samo prečitali pred upravnim odborom, ampak smo ga tudi natisnili z namenom, da se z njegovo vsebino seznami ves naš kolektiv. Iz srca nas veseli, da smo Vam pripravili za Novo leto prijetno presenečenje in iskreno želimo, da bi Vam takšnih presenečenj lahko pripravili še mnogo.

Na Vaše vprašanje pa, če se Vi lahko naročite na naše glasilo Vam sporočamo, da ga boste redno prejemale ne samo Vi, ampak vsi upokojeenci brezplačno po pošti. Ob prebiranju Vam želimo mnogo užitka. Zelo nas bo veselilo, če nam ob priliki napišete zopet nekaj vrstic o tem, kako Vam naš list ugaja. Pa ne samo Vi, tudi ostali upokojeenci naj se nam kaj oglasijo in sporočijo svoje mnenje.

Vsem tistim, ki ste se že oglasili in tistim, ki se šele boste, pa pošiljamo tople pozdrave.

Mladina v letu 1960

Mladinska organizacija je na letnem občnem zboru izvolila dober mladinski komite, ki je v letošnjem letu začel popolnoma drugo pot. Na svoji seji je sklenil, da bo počivil ne samo delo v organizaciji, ampak tudi v kolektivu.

V letošnjem letu bo KMP organiziral mesečno predavanja politične, kulturne in strokovne vsebine. Tako nam je letos že predaval tovariš Gruber o ekonomskih enotah, planirani pa imamo še dve predavanji, in sicer o rekonstrukciji obrata II in o planu proizvodnje podjetja za 1960. leto. Po vsakem predavanju bomo predvajali še ozko-tračne filme. Če bo udeležba ugodna, bomo predvajali filme tudi dvakrat ali celo večkrat mesečno.

Ker se je naša organizacija povezala z MO podjetja »Špik« v Kranju, bodo naši člani prisostvovali njihovim predavanjem in obratno. Skupno bomo prirejali tudi izlete, ekskurzije ter športne in kulturne prireditve. Tako je TK LMS predvidel večdnevno ekskurzijo za najboljše člane KMP, razen tega pa še več krajših izletov v razne kraje iz NOV. Dva člana, kakor tudi predsednik in sekretar pa bodo šli na tridnevni seminar, ki ga organizira ObKM na Zlatem polju v Kranju. Mladina mora priti tudi v boljše stike s političnimi organizacijami v tovarni, kot jih je imela do sedaj. Uredili smo skromno knjižnico, ob večerih pa imajo člani kolektiva na razpolago dnevno časopisje in televizijski program.

Ekskurzija mladincev v podjetje Tomos v Kopru

Športnih prireditev ne bomo zane-marjali in se bomo udeležili tudi vseh tekmovanj. Nekaj pa jih bomo v letni sezoni tudi sami organizirali. — Tako

MARKO ŠTUHEC

naši termoforji grede tudi v tujini hitro v denar

Interes za naše izdelke v tujini je zelo velik, le žal, da je naša zmogljivost premajhna. Vsi naši proizvodi, pa če še toliko napravimo, ne zadoščajo niti za domače tržišče, zato o izvozu skoraj ne moremo govoriti. Peščica sanitarnih izdelkov predstavlja le simbolično količino, ki ima namen obdržati trgovske stike z drugimi državami vse dotlej, ko bomo iz povečane proizvodnje lahko pogrešili znatnejše količine, brez škode za domači trg.

Tako smo v preteklem letu izvozili manjšo količino termoforjev v Turčijo trgovskemu podjetju S. Benbasat — Istanbul, za katere nam sporoča zastopnik Silvyo Polikar, da so poslano količino ljudje v nekaj dneh razgrabili. V istem pismu se omenjeni zastopnik zelo laskavo izraža o njihovi dobri kva-liteti.

Počakajmo še nekaj let, da bo naša rekonstrukcija v celoti zaključena. Takrat bodo nastopili pa tudi za zunanjo trgovino boljši časi.

bomo omogočili vsem mladincem, da se bodo lahko udeleževali v vseh panogah športa, v kateri se bodo pač želeli.

Vse večja aktivnost kluba mladih proizvajalcev v zadnjem času, posebno še ob razpravah o nagrajevanju, zaposlitvi mladih v proizvodnji in o stanovanjskih problemih znova potrjuje, da je njihovo pravo mesto v sodelovanju z organi upravljanja in pri reševanju najrazličnejših problemov v kolektivu.

Tudi njihovi predlogi in mnenja naj pridejo povsod do veljave.

DUŠAN REBOLJ

10 nasvetov dopisnikom

Vsem tistim, ki imajo veselje do dopisovanja in sodelovanja v našem tovarniškem listu, dajemo nekaj dobrih namernih nasvetov. — Drže naj se jih, kadar bodo pisali za list. S tem bodo močno olajšali delo urednikom in orgovornemu uredniku, sebi pa prihranili kasnejše razočaranje!

Kadar boste sedli za mizo z namenom, da karkoli napišete, skušajte izpolnjevati naslednjih deset nasvetov:

1. Pišite kratko! Naj posamezni stavki ne vsebujejo več kot dvajset besed. Izjema so lahko poročila, a le do nekaj besed več.
2. Pišite enostavno! Težki in zapleteni stavki učinkujejo preveč učeno. Pomnite, da tudi z enostavnim izražanjem lahko vse poveste!
3. Uporabljajte aktivne glagole namesto samostalniških glagolskih oblik! Ne napišite n. pr.: Izkoriščanje je naš cilj, marveč: Hočemo izkoriščati!
4. Pišite razumljivo! Če vas bralci ne bodo razumeli, svojega cilja ne boste dosegli. Zato mislite na bralce in uporabljajte besede, ki so vsakomur razumljive!
5. Izogibajte se nepotrebnim besedam in stavkom! Pazljivo preglejte, kar ste napisali. Vsako napisano besedo in stavek pretehtajte in nepotrebno prečrtajte!
6. Pišite tako kot govorite! Vaš slog bo enostaven, preprost in vam lasten. Smešni so nekateri, ki se silijo z učerim in zamotanim izražanjem!
7. Uporabljajte čim več domačih jezikovnih izrazov in čim manj tujk!
8. Upošteвайте okus, želje in razumski nivo bralcev! Pišite tako, da bo vaše pisanje bralcem všeč in jih bo stvar pritegnila.
9. Bodite originalni in ne posnemajte slepo drugih! Uporabljajte svoj način izražanja, ki bo bralcem vedno všeč.
10. Vaš cilj naj bo: Dobro in jasno izražanje, ne pa delati dober vtis. Resnično dober vtis boste dosegli, če boste obdelali težko snov jasno in jo tako bralcem tudi posredovali!

Š P O Š R P T O Š R P T O R T

STANE KOŠNIK

STRELCI so se ponovno izkazali

AVGUST POTUŠEK

uspeh kegljačev v hudi konkurenci

Tudi v letu 1959 so se naši kegljači udeležili tekmovanja v Zagrebu, ki ga je priredilo »Združenje usnjarskih in gumarskih podjetij« v okviru Zagrebškega velesjema v »TEDNU KOŽE I OBUČE«. Odziv je bil zelo močan, saj se je udeležilo turnirja kar 20 kolektivov, ki je trajal ves dan. Naši so nastopili v nedeljo, 20. sept. 1959 in si v hudi konkurenci priborili 3. in 4. mesto, za kar so prejeli v trajno last pokal združenja za 3. priborjeno mesto. Priobčujemo vrha obeh tabel. Mednarodno 6 × 100 lučajev mešano:

1. Astra, Zagreb — 2282 kegljev, 2. Kožarac, Zagreb — 2278 kegljev, 3. Kraš, Karlovac — 2275 kegljev, 4. Sava, Kranj — 2273 kegljev, 5. Almeria, Zagreb — 2270 kegljev, 6. do 20. ostalih 15 kolektivov.

Borbena igra vrst 10. tekmovalcev: 1. Kožarac, Osijek — 434 kegljev, 2. Almeria, Zagreb — 400 kegljev, 3. Sava, Kranj — 358 kegljev, 4. Kraš, Karlovac — 356 kegljev, 5. Tovarna čevljev, Maribor — 344 kegljev, 6. do 20. ostalih 15 kolektivov.

Doma v Kranju so bili manj uspešni

Prehodni pokal »Triglava«, ki so si ga osvojili v letu 1958, so morali po 12. tekmah predati boljšemu kegljaškemu krožku »Planika«, sami pa so trdno zasedli častno drugo mesto. —

Tekmovanje je pričelo 15 krožkov, do konca leta pa je vzdržalo le 8 krožkov.

Komite LMS v naši tovarni je podaril pokal in preko našega krožka izvedel tekmovanje v borbeni igri na kegljišču »Triglava« dne 27. nov. 1959 ob 40-letnici ZKJ in SKOJ ter v proslavo Dneva republike. Tudi ta pokal si je priboril kegljaški krožek »Planika«. Doseženi rezultati pa so bili naslednji: 1. Planika 378 kegljev, 2. Iskra, 361 kegljev, 3. Inteks 359 kegljev, 4. Invalid 340 kegljev, 5. Enotnost — 231 kegljev, 6. Elektro - Kranj 315 kegljev, 7. Sava 314 kegljev, 8. Simon Jenko, PPodreča 251 kegljev, 9. Gorenjka 225 kegljev.

7. mesto na tem tekmovanju bi se v šali dalo zagovarjati s tem, da so bili naši tokrat gostitelji in niso hoteli riniti preveč v ospredje, zato so dajali prednost gostom.

Da temu ni tako, dokazuje že takoj naslednje tekmovanje, ki ga je za 19. in 20. december 1959 razpisal »Občinski sindikalni svet«. Vsega se je prijavilo 25 ekip treh tekmovalcev. Naša močnejša ekipa je osvojila 5. mesto, ostale tri naše ekipe pa slabša mesta.

Zelo pohvalno pa je, da se je tudi v letu 1959 naš krožek disciplinirano in točno udeleževal vseh razpisanih tekmovanj. V letu 1960 mu priporočamo več resnega treninga in bodo tudi uspehi lepši.

JANKO BAJDE

personalne spremembe

Rekonstrukcija tovarne je v polnem razmahu. V času od 16. novembra 1959 do 25. januarja 1960 smo na novo zaposlili:

Ivan Gradišar, Jože Gregorc, Ivan Štefe, Vinko Koželj, Alojzija Pustoslemšek, Marija Markovič, Mihaela Grašič, Drago Močnik, ing. Meta Duhovnik, Vinko Požar, Alojzija Planinšek, Franc Purič, ing. Svetislav Maksin, Lovro Markič, Stane Urbanc, Štefan Martinjak, Alojz Zupan, Stanko Blažek, Janez Arh, Božidar Trele, Štefan Broder, Emil Černe, Vinko Noč, Jože Jagodic, Pavel Bohinc, Ivan Ogrinc, Jože Stele, Jože Koželj, Cilka

Bobnar, Janko Mohorič, Janez Pegam, Karel Sušnik, Avgust Karlovčec, Jože Tomažin, Deloš Šaljanin, Jože Palir, Jože Burgar, Blaž Sitar, Rudolf Haničič, Branko Dimič.

Vsem novim delavcem in uslužbencem želimo veliko uspehov na novem delovnem mestu.

Podjetje so med tem časom zapustili naslednji delavci in uslužbenci: Jože Kozjek, Zmago Majnik, Stanislav Soklič, Niko Mundig, Marija Kraševce, Alojz Grašič, Alojz Pravst, Anton Bohte, Ernest Boltar, Emilija Zupanc, Ivan Pokoren, Janez Maček.

Strelska družina je imela v sredo, 23. decembra preteklega leta svoj redni letni občni zbor. Občnega zbora so se udeležili kot povabljeni gostje direktor podjetja Drago Dolinšek, zastopnik sindikalne podružnice tovariš Mertelj in predsednik mládinške organizacije tovariš Peneš. Poročila odbornikov so bila dobro pripravljena in je vsak podal samostojno poročilo. V njih je bilo zajeto vse delo družine, ki je imela tudi v preteklem letu redne strelske vaje, pozimi z zračno puško v sindikalni dvorani, poleti pa z malokalibrsko puško na strelišču pod visečim mostom. Razen tega se je udeležila družina povprečno vsakih štirinajst dni po enega strelskega tekmovanja.

Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik tov. Franc Oman, podpredsednik tov. Janko Florjančič, sekretar tov. Ferdinand Vidie, blagajnik tov. Srečko Zalaznik, orožar tov. Mirko Štiftar, tehnični sekretar tov. Stane Košnik in odbornika Franc in Vinko Pernelj.

Občni zbor je dal s petimi sklepi novemu odboru smernice za delo v bodočem letu.

V zadnjem času se je družina udeležila naslednjih strelskih tekem: V tekmovanju z zračno puško Okrajnega sindikalnega sveta je osvojila prvo mesto ter pokal. V proslavo ustanovitve JLA je že četrtič priredila tekmovanje z zračno puško in si dokončno osvojila prehodni pokal. V proslavo desete obletnice delavskega samoupravljanja je pod pokroviteljstvom Sindikalne podružnice izvedla tekmovanje z zračno puško med ekonomskimi enotami. Tekmovali so tročlanske ekipe posameznih ekonomskih enot, najboljši strelec vsake ekipe pa je prejel praktično nagrado. Najboljša je bila ekipa mehanične delavnice obrata II, ki je dosegla 357 krogov od 450 možnih, najboljši strelec ekipe je bil Vinko Pernelj s 128 krogi od 150 možnih. Drugo mesto je zasedla ekipa Gumarske industrijske šole s 354 krogi, najboljši strelec ekipe je bil Anton Veselič s 119 krogi. Tretja je bila mehanična delavnica obrata I, ki je dosegla 352 krogov, tov. Franc Pernelj pa je s 129 krogi postavil najboljši rezultat tekmovanja. Tekma je bila organizacijsko zelo dobro pripravljena in je vse tri dni, kolikor je trajala, potekala brez najmanjše motnje.

Redne strelske vaje z zračno puško so vsak terek in petek od 19. ure dalje v sindikalni dvorani obrata I. Po sklepu enega izmed občnih zborov, ki pa doslej še ni bil razveljavljen, se lahko udeležijo teh vaj vsak član kolektiva trikrat, četudi ni član družine.

Na to ugodnost opozarjamo vse člane kolektiva.

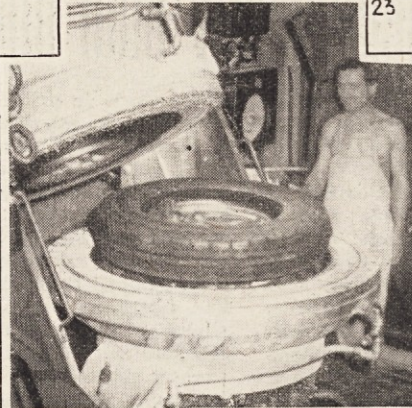
ZA SMEH IN RAZVEDRILO

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. pokrajina v Sloveniji; 10. vrsta umetnega kavčuka; 12. vrsta organskega barvila; 16. tečaj; 17. začetnici imena in priimka slovenskega slikarja; 18. poklic v zobozdravstvu; 20. kratica humane mednarodne organizacije; 21. tovarna barv v Sloveniji; 23. vadimo; 25. glavni števnik; 26. kulturna rastlina, glavni prehrambeni pridelek narodov na Daljnem vzhodu; 28. slovenski tednik; 30. naplačilo; 31. hranimo se; 33. del sukanca; 34. država v Aziji; 35. vstavi JGI!; 36. doba, obdobje; 37. prebivalec evropske države; 38. slovenska tovarna stekla; 44. ploščinska mera; 46. klet (srbohrv.); 47. rezultati plodnega dela; 50. oranje; 51. svežnji, zavoji; 54. del Dubrovnika; 55. nepremočljivo.

Navpično: 1. brzovjavni naslov naše tovarne; 2. vrsta maziva; 3. skrajni del celine; 4. polmer; 5. predlog; 6. kratica za jugoslovanske mornariške enote; 7. sanje (srbohrv.); 8. poljska žival; 9. medmet; 11. upanje; 12. za določen čas predvidena in zahtevana proizvodnja; 13. tovarna likerjev v Ljubljani; 15. vrsta nemških motornih vozil; 19. vrstilni števnik; 22. smejati se, rogati; 24. naše veliko prevoziško podjetje; 27. naprava za izpiranje (tujka); 29. zmleto žito; 32. planet našega sončnega sistema; 37. naprava za gledanje v temi in megli, ki služi za odkrivanje letal in ladij na daljavo; 38. posledica lepljenja, vezanja; 39. začetnici imena in priimka znanega francoskega slikarja, ki je živel v 19. stoletju; 41. porednež; 42. rimski bog ljubezni; 43. igralna karta; 45. nekdanji svetovni namiznoteniški prvak; 48. veznik; 49. vzdevek, ki ga često uporabljajo na Nizozemskem kot znak plemenitosti in ga navajajo pred priimki; 52. kazalni zaimek; 53. vas pri Ljubljani.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	●	10	11	12	13
14									15	●	16		
17		●	●	18						19	●	20	
21		22							23		24		
	●										25		●
26	27										28	●	29
30											31		32
33											34		
35										●	36		
●	●										37		●
38		39	40	41	42				43	●	44		45
46							●	●	47	48			49
50		●	51				52	53	●	54			
	●	55											

humor HUMOR humor milijoni v pokoju

Bila sta pri nas pred leti zaposlena France Semen kot vodja štirivaljnega kalandra in ing. Zakrajškova kot šef laboratorija. Oba sta že presej let v večnih kavčukovih nasadih.

Pa je nekega jutra vlekel France na trivaljniku plenice, ing. Zakrajškova pa je stala poleg in gledala, kako je sukal kolo in iskal dimenzijo. Naenkrat France preneha s sukanjem kolesa, potiplje s prsti ploščo, ki je tekla med valji po tekočem traku in zavpije pomožnemu: »Naprej!«.

To je bil znak, da je dimenzija v redu.

Ing. Zakrajškova to gleda in nadere Franceta:

»Kako morete reči, da je dimenzija v redu, ko mikrometra še v roke niste prijeli! Kaj pa vlečete in koliko mora imeti?«

France pa: »Gospa žener, plenice vlečem in $\frac{3}{10}$ morajo imeti.«

Ing. Zakrajškova vzame mikrometer, katerega ji je ponudil France in pomeri. Plenice so imele točno $\frac{3}{10}$ milimetrov. S široko odprtimi očmi pogleda Franceta in njegove lopataste roke, v čigar prstih je bil fin občutek, ki je točno vedel, kakšne dimenzije je ta ali ona plošča. Rekla ni ne bele ne črne, se obrnila in odšla.

Steyer: »Toliko milijonov sva stala; zdaj so pa naju upokojili in postavili na dež in sneg.«

Chevrolet: »Da, da! Taka je hvalenost ljudi. Če bi Cankar še živel, bi napisal še enega »Hlapca Jerneja.«

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Jože in Tone sedita ob litrčku rujnega in živahno možujeta o doseganju norme. Pa pravi Jože Tonetu:

»Ti rečem Tone, tudi če se pretrgam in izrabim roke do komolecv, ne morem preseči norme za več kot 3%. Poslušaj! Normo imam 10 kosov na dan, naredim jih pa največ 13. To je točno 3%. Preko te številke ne pridem, pa če se ubijem, razumeš!«

Je hudič,« dé Tone. »Ne sekiraj se! Na zdravje!«

MAGIČNILIK

1	2	3	4	5	6
2					
3					
4					
5					
6					

Vodoravno in navpično: 1. tovarna gumijevih izdelkov; 2. izdelovalec opeke; 3. tovarna gumijevih izdelkov; 4. imamo na smučeh; 5. spajan kovinski del; 6. odlikovanja.

Korajža velja!

Naše glasilo naj postane resnični odraz našega dela, našega kolektivnega ustvarjanja, našega delovnega življenja. Za doseg tega namena pa nam je potrebno širše sodelovanje, ne samo nekaterih stalnih dopisnikov, katerih imena naj bi se vrstila skozi vse številke. Naša želja je, da bi vsako številko napolnili s članki drugih avtorjev, s čimer bo porasla tudi pestrost revije. Opozorili bi Vas radi samo na to, da se pri izbiri teme oslanjate vedno le na stvarne dogodke v tovarni. Pišite zanimivo!

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko je 26. marec. Časa je dovolj! Zato svinčnik v roke in napišite vse, kar mislite, da je vredno objaviti v našem glasilu.

Uredništvo

Glasilo delovnega kolektiva tovarne gumijevih izdelkov »Sava« Kranj. — Izdaja uprava podjetja. Ureja redakcijski odbor. — Glavni in odgovorni urednik **Marko Štuhec**. — Tehnični urednik **Dušan Rebolj**. — Uredniki rubrik: **Ing. Drago Smodiš, Slavko Šolar, Štefan Gruber, Franc Prislam ml., Tine Klemenčič, Marijan Pemeš in Ivam Pintar**. — Glasilo izhaja vsak drugi mesec. — Tiska ČP »Gorenjski tisk« v Kranju. Naklada 1.300 izvodov.

